ትምህርት 14

የሐዋርያትሥራ18፡18-20፡12

የመጀመሪያ ቀን፡-

የሐዋርያት ሥራ 18፡18-28

በሁለተኛው ጉዞው ላይ እግዚአብሔር በጳውሎስ ተጠቅሞ በአዳዲስ ሥፍራዎች ውስጥ መንጌልን ያስፋፋል። በገላትያ የነበሩትን አብያተ ክርስቲያናት ከጎበኘ በኋላ ወደ አውሮፓ በመዝለቅ በዛሬዋ ግሪክ ውስጥ የሚገኙ ምኩራቦች ውስጥ መስበክ ይጀምራል። በሄደበት ቦታ ሁሉ አይሁዳውያንና አሕዛብ ያሳድዱት ነበር። ሆኖም ታማኝ ምሥክር ሆኖ በመጽናቱ አብያተ ክርስቲያናት ሊመሠረቱ ችለዋል። ለአንድ ዓመት ከስድስት ወር ያህል በቆሮንቶስ ካገለገለ በኋላም፥ ሁለተኛውን ጉዞ የሚያጠናቅቅበት ጊዜ እየተቃረበ ይሄዳል።

ጥያቄ 1፡- የሐዋርያት ሥራ 18፡ 18-20፡ 12 አንብብ። ሀ) ወንጌሉ በኤፌሶን እንዴት እንደተስፋፋ ግለጽ። ለ) ካርታውን በመመልከት ጳውሎስ በሶስተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው የሄደባቸውን ሥፍራዎች በዝርዝር ጻፍ።

የሐዋርያት ሥራ 18፡ 18-28 እንደገና አንብብና እነዚህን ጥያቄዎች መልስ።

ጥያቄ 2 ፡-ሀ) 1. ከቆሮንቶስ በኋላ ጳውሎስ የሄደው ወዴት ነው? 2. አብሮት የሄደው ማነው? 3. ጳውሎስ ጠጉሩን የተቆረጠው ለምንድነው?

ለ) 1. አቂላና ጵርስቅላ በየት ቆዩ? 2. በኤፌሶን የነበሩ አይሁዳውያን ጳውሎስን እንዲቆይ ሲለምኑት የሰጣቸው ተስፋ ምንድነው?

ሐ) 1. ቂሳሪያ ከደረሰ በኋላ ጳውሎስ የነበኖቸው ሁለት ከተሞች እነማን ናቸው?

መ) ጳውሎስ ሶስተኛው ጉዞውን የጀመረው የት በመሄድ ነው?

ሠ) 1. አጵሎስ ማነው? 2. ያንሰው የነበረው እውቀት ምንድነው? 3. ሙሉ በሙሉ በደንብ አድርገው ያስተማሩት እንማን ናቸው.

ጳውሎስ ብዙውን ጊዜውን ያቃጠለው በቆሮንቶስ ነው። እግዚአብሔር በሰጠው የተስፋ ቃል መሠረትም ለተወሰነ ጊዜ ያህል አገልግሎቱን በቆሮንቶስ ሊቀጥል ችሏል። በዚህም ምክንያት የቆሮንቶስ ቤተክርስቲያን በደንብ ሥር ሰዳ ተመሠረተች። ለብዙ ጊዜ በዚህ ሥፍራ ካገለገለ በኋላም አንጾኪያ ወደምትኖው ቤተ ክርስቲያን ሄጀ ስለ አገልግሎት ሥራ ሪፖርት ማቅረብ አለብኝ የሚል ስሜት ተሰማው።

ጳውሎስ አብረውት ከነበሩት ሰዎች ጋር በመርከብ ከቆሮንቶስ ከመነሳቱ በፊት ስለት ስለነበረበት ራሱን ይላጫል። ለምን ስለት እንዳደረገ የምናውቀው ነገር የለንም። አንዳንዶች ግን ይህ የናዝራዊ ስለት ነው ይላሉ። አንድ ናዝራዊ ስለት የሚሳል ሰው (ዘኁ. 6፡ 1-6) ከወይን ጠጅና ከሚያሰክር መጠጥ ራሱን ማግለል አለበት፤ ጸጉሩን መቆረጥ የለበትም፥ ወደ ሬሳ አይቀርብም፥ ወራቱም እስኪያልቅ ድረስ እራሱን ለይቶ ለእግዚአብሔር የተቀደሰ መሆን አለበት። ይህ የመለየት ወራት ካለቀ በኋላ ጸጉሩን ይላጫል። አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ይህን ስለት የሚያደርጉት እግዚአብሔር በሚያስገርም ሁኔታ ስለታደጋቸው ምስጋና ለማቅረብ ሲሉ ነው። ምናልባትም ጳውሎስ በቆሮንቶስ ቆይታው እግዚአብሔር ስለጠበቀው ወይም በአውሮፓ ስለ አሳለፈው ጊዜ ማመስገኑ ይሆናል። ጸጉሩንም በመላጨት የስለቱን መጨረሻ ይገልጻል።

ጥያቄ 3 ፡-ለእግዚአብሔር ምስጋናህን የምትገልጸው እንዴት ነው (ዕብ 13፡ 15)?

ከአቂላና ከጵርስቅላ ጋር በመሆን፤ ጳውሎስ በመርከብ ወደ ኤፌሶን ይጓዛል። ይህቺ ከተማም በእስያ ክፍለ አህጉር ዋነኛዋ ከተማ ስትሆን፥ አቂላና ጵርስቅላ መጨረሻ ላይ የቀሩት ከዚችው ከተማ ነው። እንደምታስታውሰውም የሮማው ንጉሥ አይሁዳውያንን ከግባረሩ በፊት በመጀመሪያ አቂላና ጵርስቅላ ይኖሩ የነበሩት በሮም ነው። ከዚያም ወደ ቆሮንቶስ ሄደው ከጳውሎስ ጋር ይገናኛሉ የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ይሆናሉ። ለምን እንደሆነ ባናውቅም ጳውሎስ ተነሥቶ ወደ አንጾኪያ ሊመለስ ሲል፥ እነዚህ ሰዎች ከእርሱ ጋር አብረው እስከ ኤፌሶን ድረስ ይሄዳሉ። እግዚአብሔር

በእነርሱ ተጠትሞ በኤፈሶን የምትገኘውን ትንሽ ቤተ ክርስቲያን እንዴት እንደመሠረተ እናያለን።

ኤፈሶን እንደ ደረሱ፥ ጳውሎስ ወደ ምኩራብ ገብቶ ምናልባትም ወንጌሉን በተመለከተ ከአይሁዳውያን ጋር ይነጋገር ነበር። እነሱም በእርሱ ደስ ስለተሰኙ ለጥቂት ጊዜ ከእነርሱ ጋር እንዲቀመጥ ይለምኑታል። ምንም እንኳ ጳውሎስ እሺ ባይላቸውም፥ እግዚአብሔር ከፈቀደ ተመልሶ እንደሚመጣ ቃል ይገባላቸዋል። ከዚያም በመርከብ ወደ ቂሣሪያ ይሄዳል።

ጳውሎስ በቂሣሪያ እንደ ደረሰ፥ በመጀመሪያ ሄዶ ለኢየሩሳሌሚ ቤተ ክርስቲያን ሰላምታ ያቀርባል። «ወጥቶ» የሚል ስያሜ ለኢየሩሳሌም የተሰጣት በተራራ ላይ ስለነበረች ነው። ከዚያም በሚሲዮናዊ ጉዞው ሸኝታ ወደ ላከችው ወደ አንጾኪያዋ ቤተ ክርስቲያን ይሄዳል። በዚህም ለምን ያህል ጊዜ እንደ ቆየ ባናውቅም ለብዙ ቀናት የቆየ አይመስልም። እንግዲህ ይህ የጳውሎስ ሁለተኛ ጉዞ መጨረሻ ነው።

ጥያቄ 4፡ - የጳውሎስን ሁለተኛ ሚሲዮናዊ ጉዞ የሚያሳየውን ካርታ ተመልከትና ከ 49 -52 ዓ.ም ድረስ የሄደባቸውን አገሮች በድጋሚ አጥናቸው።

በአንጾኪያ ለጥቂት ጊዜ ከቆየ በኋላ ጳውሎስ ሦስተኛውን ጉዞ ይጀምራል። ይህን ጉዞውን ያከናወነው ከ 53 - 57 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ ነው። በሦስተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው ላይ ጳውሎስ ብዙውን ጊዜውን ያሳለፈው በፊት የተመሠረቱትን ቤተክርስቲያናት በመጎብኘት ነው። በመጀመሪያው ጉዞ ላይ የመሠረታቸውን የገላትያ አብያተ ክርስቲያናት እንደገና ይጎበኛቸዋል። በመቀጠልም ወደ ኤፈሶን ይሄድና ለሁለት ዓመት ያህል በዚያ ሲያገለግል ይቆያል። በመጨረሻም ወደ ኢየሩሳሌም ከመመለሱ በፊት መቄዶንያና አካያ የሚገኙትን ቤተክርስቲያናት ይጎበኛል።

ጳውሎስ ከኤፈሶን ከሄደ ከጥቂት ጊዜ በኋላ፥ ከእስክንድርያ ወገን የነበረ አንድ አጵሎስ የሚባል ነገር አዋቂ ወደ ኤፈሶን ይመጣል። እስክንድርያ በሮሜው ዘመነ መንግሥት ጊዜ ሁለተኛዋ ታላቅ ከተማ ነበረች። ይህቺ በግብፅ የምትገኝ ከተማ፥ ታላቅ የእውቀት ማዕከል በነበረው ዩኒቨርሲቲዋ በጣም ትታወቅ ነበር። አጵሎስ ደግሞ ከፓለስታይን የመጣ አይሁዳዊ ባለመሆኑ ከኢየሱስ ወይም ከመጥምቁ ዮሐንስ ጋር አልተገናኘም። ሆኖም ባመዛኙ ሲታይ የኢየሱስን የመጥምቁ ዮሐንስን አገልግሎት በወሬ ወሬ በእስክንድርያ ሰምቶ ካመነ በኋላ የሰማውን የሚመሠክር ይሆናል። ያም ሆነ ይህ እውቀቱ በከፊል ነበር። እንዲያውም አንዱ የሚያውቀው ጥምቀት የዮሐንስን ጥምቀት ብቻ ነበር። በኢየሱስ ክርስቶስ ስም መጠመቅን አያውቅም። የቤተክርስቲያንን መጀመርና የመንፈስ ቅዱስን በአማኞች ላይ መውረድ አልሰማም። ስለዚህም የእርሱ መልእክት ትክክል የነበረው በከፊል ነው።

አጵሎስ የሚያውታትን እውነት ይመሠክር ነበር። በመጻሕፍት እውቀት የበረታ ስለነበር ይጠብቁት የነበረው መሢሕ ኢየሱስ እንደሆነ ሰዎችን ያሳምን ነበር። አጵሎስ በትክክል ያስተምር የነበረ ሰው ነው፤ በምኩራብም በደንብ ገልጦ አስተምሯል።

ጥያቄ 5፡- ሀ) አንዳንዴ ያልሠለጠኑ ወንጌላዊያን ወጥተው ወንጌልን እንዲሰብኩ ማድረጉ አደገኛ የሚሆነው ለምንድነው? ለ) የሚያስተምሩት ትክክል ካልሆነ ምን ዓይነት ነገር ሊከሰት ይችላል?

ጵርስቅላና አቂላ በምኩራብ ሲያስተምር ሰሙት። (ማሳሰቢያ፡- አንዳንዶች የጵርስቅላ ስም መጀመሪያ መጻፉ በቤተክርስቲያን አገልግሎት ውስጥ እሷ ከአቂላ የበለጠ አገልግሎት እንደነበራት የሚገልጽ ነው ብለው ያስባሉ)። በምታስተምርበት ወቅት አስፈላጊውን ያህል ብቃት አልነበረህም ብለው አልተቃወሙትም። የእግዚአብሔርን መንገድ በተመለከተ በቂ እውቀት እንደሌለው ከተገነዘቡ በኋላ ወደ ቤታቸው በመጋበዝ እሱ ከሚያውቀው በላይ በደንብ አድርገው ወንጌሉን ይገልጡለታል። ሆኖም በሐዋርያት ሥራ 19፡ 1-7 ላይ ባለው ታሪክ ላይ እንደምናየው አጵሎስ እስከአሁን ተገቢውን ግንዛቤ ያገኘ አይመስልም፤ ምክንያቱም የእሱ ደቀመዛሙርት ስለ መንፈስ ቅዱስ አያውቁም ነበርና ነው።

አጵሎስ ሌላው የጌታ ጠንካራ ምሥክር ነበር። ወደ አካይያ ሄዶ ለማገልገል የፈለገውም ስለ ቆሮንቶስ ቤተክርስቲያን ሰምቶ ይሆናል። ጵርስቅላና አቂላም በክርስቲያኖቹንና የታወቁ ስለነበሩ ይቀበሉት ዘንድ ወደ ደቀመዛሙርቱ ጻፉለት። በቆሮንቶስም ሳለ ፍሬያማ የሆነ አገልግሎት ነበረው። በሕዝብ ፊትም ክርክር ተነሥቶ አይሁዳውያን የተሳሳተ አመለካከት እንደያዙ በግልጽ ሊያሳይ ችሏል። የቆሮንቶስ ክርስቲያኖች ግን በእሱ የሚሠራውን ጌታ ከማየት ይልቅ የእሱን ችሎታ ማድነቅ ጀመሩ። ጳውሎስ ለቆሮንቶስ ሰዎች በጻፈው መልእክት ውስጥ በግልጽ እንደሚታየው አንዳንድ ክርስቲያኖች የአጵሎስ ደቀመዝሙር ነኝ፤ ሌሎች ደግሞ የጳውሎስ ደቀመዝሙር ነኝ በማለት ጉራቸውን ይነዙ ነበር። ጳውሎስም «እኔ ተከልሁ አጵሎስም አጠጣ፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ያሳድግ ነበር» በማለት ይቆጣቸዋል (1ቆሮ. 3፡ 3-7፤ 1ቆሮ 16፡ 12)። ለሰዎች ተገቢ ያልሆነ ክብር እንዳንሰጥ ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። የፈለገውን ያህል ስጦታ ቢኖረው መከተል ያለብን ያዳነንን ኢየሱስን ነው።

ጥያቄ 6 :-አይንን በእግዚአብሔር ላይ ከማድረግ ይልቅ አንድን መሪ መከተል ወይም በመሪዎች መመካት አደገኛ የሚሆነው ለምንድነው?

የጳውሎስ ስብከት እንደ አጵሎስ በጣም ግሩም ባይሆንም፥ በኃይልና በመንፈስ የታገዘ በመሆኑ ብዙ ነፍሳት እንዲድኑ አድርጓል። ጳውሎስም ለቆሮንቶስ ሰዎች ሲጽፍ «... ወደ እናንተ በመጣሁ ጊዜ በቃልና በጥበብ ብልጫ ለእግዚአብሔር ምሥክርነቱ በእናንተ እየተናገርሁ አልመጣሁም» በመካከላችሁ ሳለሁ ከኢየሱስ ክርስቶስ በቀር እርሱም እንደ ተሰቀለ ሌላ ነገር እንዳላውቅ ቆርጬ ነበርና ብሏል (1ቆሮ. 2፡ 1-2)።

ጳውሎስ በዚያን ጊዜ በነበረው ዓለም የእግዚአብሔርን ቃል ዘር ዘራ። ከዚያም እግዚአብሔር የተዘራውን ዘር ውሃ የሚያጠጡና የጀመረውን ሥራ የሚቀጥሉ እንደ አጵሎስ ጵርስቅላ፥ አቂላ፥ ጢሞቴዎስ ያሉትን ሰዎች አስነሣ። የእግዚአብሔር ቃል ከአንድ ታማኝ ምሥክር ጋር ተነሥቶ ምን ያህል ቦታ ሊያጸርስ እንደሚችል መገመቱ በጣም አዳጋች ነው። እኛ ማድረግ ያለብን አንድ ነገር ታማኞች መሆን ነው። ብዙ በክርስቶስ የሚያምኑ ሰዎች መንፈስ ቅዱስ ልባቸውን ነክቶ አንድ ውሳኔ ላይ

እንዲደርሱ ከግድረጉ በፊት የብዙ ሰዎችን ምሥክርነትና ትምህርት ሰምተዋል። ሆኖም መንፈስ ቅዱስ በአያንዳንዱ ሰው በመጠቀም ያንን ሰው በእምነት ወደ ጌታ እንዲመጣ ያደርጋል። እኛ በእግዚአብሔር እጅ ውስጥ ሆነን እርሱ በፈለገው መንገድ እንድንሠራ የምንደረግ መሣሪያዎች ነን።

ጥያቄ 7፡- እግዚአብሔር አጋጣሚውን ባመቻቸልህ በማንኛውም ጊዜ ቃሉን በመዝራት ይሁን በማጠጣት ሥራህን በታማኝነት እየፈጸምክ ነው?

ሁለተኛ ቀን፡- የሐዋርያት ሥራ 19፡ 1-7

ጳውሎስ ለጥቂት ቀናት በአንጾኪያ ከቆየ በኋላ ሶስተኛውን ሚሲዮናዊ ጉዞውን በገላትያና በፍርግያ አገሮች በመሄድና ደቀመዛሙርቱን በማበረታታት ይጀምራል (ሐዋ. 18፡ 23)። በእርሱ ጸሎት አማካኝነት የተመሠረቱትን አብያተ ክርስቲያናት ምንም ቢሆን አይረሳቸውም፤ አመቺ ሁኔታም ባጋጠመው ጊዜ ሳይጎበኛቸው አያልፍም። ከዚህም በኋላ ከፍርግያ በመነሣት ወደ ኤፌሶን ይሄዳል።

ብዙ ጊዜ የእግዚአብሔር ጊዜና የሰው ጊዜ አንድ ዓይነት አይደሉም። ከብዙ ዓመታት በፊት ጳውሎስ በእስያ ክፍለ ሀገርና ዋና ከተማዋ በሆነችው በኤፌሶን ለመሥራት ይፈልግ ነበር። ሆኖም መንፈስ ቅዱስ እንዳይሄድ ይከለክለዋል። ይህም የሆነው ምናልባት የሰዎቹ ልብ ለወንጌል ገና ያልተዘጋጀ ሆኖ ይሆናል። ልባቸው ዝግጁ ሆኖ ሲገኝ መንፈስ ቅዱስ በኃይል ይሠራል። ሰይጣንም የእግዚአብሔር ቃል እንዳይሥፋ እንቅፋቶችን ይፈጥራል። እግዚአብሔር በሰዎች ሕይወት ውስጥ እንደሚ6ሰራ የሚገልጽልን አንዱ ነገር የጠላት ተቃውሞ ነው። ይህን ተቃውሞ ጳውሎስ ከእዚህ ወደ ኤፌሶን በሚያደርገው ጉዞ በጉልህ እናየዋለን።

የሐዋርያት ሥራ 19፡ 1-7 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ስጥ

ጥያቄ 8፡- ሀ) በኤፌሶን ያገኛቸውን ደቀመዛሙርት ጳውሎስ ምን ብሎ ነው የጠየቃቸው? ለ) የዮሐንስ ጥምቀት ምንድነው?

ጥያቄ 9፡- 1ቆሮ. 11-14 አንብብ። ሀ) በልሳን መናገር ጥቅሙ ምንድነው? ለ) በልሳን ከመናገር በላይ የሆነው ነገር ምንድነው? ሐ) በቤተክርስቲያን ጉባዔ ውስጥ በልሳን ስለ መጠቀም ጳውሎስ ያወጣቸውን ድንጋጌዎች በዝርዝር ጻፍ።

ጳውሎስ ሶስተኛውን ሚሲዮናዊ ጉዞውን የጀመረው ከአንጾኪያ በመነሣት ነው። ከእርሱ ጋር ግን እንደሄደ ባይጠቀስም ጢሞቴዎስና ሲላስ አብረውት የነበሩ ይመስላል። በዚህ ጉዞ ላይም በጻፋቸው መልእክቶቹም ውስጥ በገላትያ ለሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት በጣም ያስብ ነበር። ይህም የሆነው በቤተክርስቲያኑ የሐሰት ትምህርት በመግባቱና በዙዎች የጳውሎስ ሐዋርያ መሆን አጠያያቂ ስለሆነባቸው ነው (ገላ 1፡ 6-12 ተመልከት)።

ጳውሎስ ቃል በገባው መሠረት ወደ ኤፌሶን ተመልሶ ለማገልገል ይፈልግ ነበር። በዚህም መሠረት ረጅሙን የንግድ ቀጠና የሆነውን መንገድ በመተው፥ በገላትያ በኩል ያለውን አጭራጭ መንገድ ይዞ ይሄዳል። በሁለተኛውና በሶስተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞ መካከል በነበረው ጊዜ ውስጥም አጵሎስ ወደ ኤፌሶን ሄዶ አንዲት ትንሽ ቤተክርስቲያን ሳያጽቁም አልቀረም።

ጳውሎስ ኤፌሶን ሲደርስ ስለ መንፈስ ቅዱስ ምንም ግንዛቤ ያልነበራቸውን አሥራ ሁለት ደቀመዛሙርት ያገኛል። በአመዛኙም እነዚህ ደቀመዛሙርት የአጵሎስ ሳይሆኑ አይቀርም። እነዚህ ሰዎች የተጠመቁት ወደ ኢየሱስ ያመለክት በነበረው በዮሐንስ የንስሐ ጥምቀት ነው። ጳውሎስም መንፈስ ቅዱስ ተቀብለው እንደሆነ ሲጠይቃቸው መንፈስ ቅዱስ የሚባል ነገር ምንም እንዳልሰሙ ይነግሩታል። ጳውሎስ ስለዚህ ነገር በደንብ ካሰረዳቸው በኋላም እነዚህ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ይጠመቃሉ። መንፈስ ቅዱስንም፥ ልክ እንደ ሳምራውያኑ እንደ ቂሣርያ አሕዛብ በሚያስደንቅ ሁኔታ ተቀብለው በልሳን ይናገሩና ትንቢትን ይተነብዩ ነበር። አሁንም እንደገና የመንፈስ ቅዱስ መምጣት በማይታወቅበት ቦታ በድንቅ ይገለጣል። መንፈስ ቅዱስም ከልሳን ስጦታ ጋር አብሮ ድንቅ በሆነ ሁኔታ በኢየሱስ ክርስቶስ ከማመን ጋር ለመጪረሻ ጊዜ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ መሰጠቱ የተጠቀሰው በዚህ ሥፍራ ነው።

አንዳንድ ሰዎች ዛሬ መንፈስ ቅዱስን ለመቀበላቸው ማስረጃ የሚሆናቸው በልሳን መናገራቸው ነው። ሌሎች ደግሞ የእጅ መጫኑ ሥርዓት አስፈልጊ ነው ብለው ያምናሉ። ሆኖም በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ያሉትን ድንቅ ለውጦች ካጠናን ይሄ ነው ብለን ልንከተለው የሚገባን ሥርዓት አናገኝም። አንዳንድ ሰዎች መንፈስ ቅዱስን ሲቀበሉ እጃቸውን በሰዎቹ ላይ የጫኑት ጴጥሮስ፥ ዮሐንስና ጳውሎስ ብቻ ናቸው። አስቲ መንፈስ ቅዱስ በአማኞች ላይ የወረደባቸውን አራት ጊዜያቶች መለስ ብለን እንያቸው።

1. በበዓለ ሐምሳ ዕለት 120 አይሁዳውያን በመንፈስ ቅዱስ ተሞልተው በአካባቢው ተሰብስቦ ያዩዋቸው በነበረው ሕዝብ ፊት ልሳኖች ይናገሩ ነበር። በዚህ ጊዜም እጅ አልተጫነባቸውም (ሐዋ. 2፡ 1-13)።

2. በሰማሪያ ይገኙ የነበሩ አማኞች አምነው በጌታ ኢየሱስ ስም ተጠመቁ፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስን አልተቀበሉም ነበር። ከዚያም ጴጥሮስና ዮሐንስ እጃቸውን ይጭኑባቸውና መንፈስ ቅዱስን ይቀበላሉ። በልሳን ስለ መናገር የተጠቀሰ ነገር የለም (ሐዋ. 8፡ 14-17)። ሳምራውያኑ መንፈስ ቅዱስን ልክ እንደ አይሁዳውያኑ መቀበላቸው ለሐዋርያቱና ለአይሁዳውያን አሕዛብ በእግዚአብሔር ቤት ውስጥ ልክ እንደ እነሱ አኩል እንደሚታዩ እንደ ማስረጃ ሆኗቸዋል።

3. ቆርኖሌዎስና በቤቱ ተሰብስበው የነበሩት ሰዎቹ ጴጥሮስ ወንጌልን እየሰበከላቸው ሳለ መንፈስ ቅዱስ በእነሱ ላይ ይወርድና በልሳን መናገርና እግዚአብሔርን ማመስገን ይጀምራሉ (ሐዋ. 10፡ 1-6)። በእነዚህ ሰዎች ላይ እጅ አልተጫነም፤ በመንፈስ ቅዱስ የመጠመቁ ሁኔታ አሁንም ከማመን ጋር የተያያዘ ነው፤ ምክንያቱም ሁለቱም የተከናወነው በአንድ ጊዜ ነው። አሁንም ይህ ለሐዋርያትና

ለአይሁዳውያን አሕዛብም ሆኑ ሳምራውያን ልክ እንደ አይሁዳውያን በተመሳሳይ ሁኔታ መንፈስ ቅዱስ በመቀበላቸው በቤተክርስቲያን ውስጥ በእኩል ዓይን መታየት እንዳለባቸው የሚያሳይ ነው።

ከላይ በተጠቀሱት ሶስት የተለያዩ ወቅቶች መንፈስ ቅዱስ በዘር በጎሳ የተለያዩ ሕዝቦች አንድ መሆናቸውን ሲገልጽ እናያለን። እስቲ አሁን እነዚህ የተለዩት ሶስት ጊዜዎች ከሐዋርያት 1፡ 8 ጋር እናነፃፅራቸው። ኢየሱስ በመጨረሻ ለደቀመዛሙርቱ የሰጠው ትዕዛዝ በሶስት ደረጃዎች ከፋፍሎ ወደ ዓለም ሁሉ ወንጌልን አዳርሱ የሚል ነው።

ሀ) በኢየሩሳሌምም በይሁዳም በዚህ ሥፍራ የሚገኙት ሕዝቦች የአብርሃም ልጆች የሆኑት እውነተኞቹ አይሁዳውያን ናቸው። እነዚህ ሰዎች መንፈስ ቅዱስን ይቀበላሉ፤ ለዚህም ማስረጃ የሚሆነው በልሳን መናገራቸው ነው። በኢየሩሳሌምና በይሁዳ የሚገኙ ሌሎቹ አይሁዳውያን በእነዚህ ዓይነቱ ሁኔታ ውስጥ ስለማለፋቸው ምንም ዓይነት ማስረጃ የለንም። በምትኩ ግን እግዚአብሔር አይሁዳውያን ሲያምኑ ሁልጊዜ መንፈስ ቅዱስን ይሰጣቸው ጀመር።

ለ) በሰማርያ፡- ግማሽ ወገናቸው ከአሕዛብ ሌላኛው ደግሞ ከአይሁድ የነበሩት ሳምራውያን የአይሁዳውያን ጠላቶች ነበሩ። ምንም እንኳ የመጀመሪያዎቹን አምስት የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት ቢከተሉም ከዚያ ወዲያ ያለውን አያምኑበትም ነበር። ይህም ቢሆን፥ በጴጥሮስና በዮሐንስ በኩል እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን ለእነዚህ ሰዎች በመስጠት በእርሱ ቤት አይሁዳውያንና ሳምራውያን እኩል መሆናቸውን በግያሻግ ሁኔታ ገልጿል። ከዚህም በኋላ እንደቀድሞዎቹ ሌሎች ሳምራውያን መንፈስ ቅዱስ ተቀብለዋል የሚል ነገር አናነብም።

ሐ) እስከ ምድር ዳር ይህም አሕዛብ የሚኖሩበት ዓለም ነው። አይሁዳውያን ከሳምራውያን በላይ አሕዛብ ከደኅንነት ተስፋ ውጪ ናቸው ብለው ነበር የሚገምቱት። ከዚያም እግዚአብሔር ያለ ጴጥሮስ ዕርዳታ መንፈስ ቅዱሱን ለአሕዛብ ሲሰጥ እነሱም በእግዚአብሔር ቤት ልክ እንደ እነርሱ እኩል ተቀባይነት እንዳላቸው አሳይቷል። በተጨማሪም በቆርኔሌዎስ ቤት የነበሩት የመጀመሪያዎቹ አሕዛብ ያለፉበት ዓይነት ሁኔታ ውስጥ ያለፉ ሌሎች አሕዛብ በአዲስ ኪዳን አልተጠቀሱም።

4. በኤፌሶን የነበሩት አስራ ሁለቱ ጄለናዊ አይሁዳውያን ጳውሎስ እጁን ሲጭንባቸው መንፈስ ቅዱስን ይቀበላሉ (ሐዋ. 19፡ 1-7)። እነዚህ ሰዎች ከሌሎች በጣም ለየት ይላሉ። በብሉይ ኪዳን ዘመን እየኖሩ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም መጠመቅ ምን እንደሆነ አላወቁም። ይህም ከክርስቲያኖች ጋርም ሆነ ከቤተክርስቲያን ጋር ምንም ግንኙነት አልነበራቸውም ማለት ነው። እነዚህ ሰዎች የሚያውቁት ስለ ዮሐንስ ጥምቀት ብቻ ነው። ይህም ሆኖ ንስሐ ግቡ መሢሑን ኢየሱስ ክርስቶስን ጠብቁ የሚለውን የዮሐንስን መልእክት ያምኑበት ነበር። እግዚአብሔርም በጳውሎስ

በመጠቀም እነዚህን የብሉይ ኪዳን ዘመን ቅሪቶች (ልክ ከመከሩ ጊዜ በኋላ እንደሚቀየር እህል የነበሩ) ወደ ቤተክርስቲያን በማምጣት የአዲስ ኪዳን ተካፋዮች ያደርጋቸዋል።

ምናልባት ይህ ነገር የሆነበት ሌላ ሁለተኛ ምክንያት ሳይኖር አይቀርም። በዚህ ጊዜ አንዳንድ በገላትያና በአሲያ የነበሩ ሰዎች የጳውሎስን ሐዋርያነት ተጠራጥረው ነበር። ሆኖም ልክ እንደ ጴጥሮስና ዮሐንስ ጳውሎስ እጁን ሲጭንባቸው መንፈስ ቅዱስን ይቀበላሉ። ስለዚህም በኢየሩሳሌም ከሚገኙት አሥራ ሁለት ሐዋርያት ጋር እኩል ሆነ።

በእያንዳንዱ ቡድን ውስጥ ዋነኛው ነገር ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ አዳኝ በእምነት መቀበሉ ነበር። የዮሐንስ ጥምቀት ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ መምጣት የሚያመለክት ነበረ፤ ስለዚህ ብቻውን ብቃት አልነበረውም። የመንፈስ ቅዱስ መውረድም የእምነታቸው መረጃ ነበር። በተጨማሪም ከላይ ያየናቸው አራቱ ሁኔታዎች አንድ ሰው አይሁዳዊ ይሁን ሳምራዊ ወይም ሄለናዊ አይሁድ ወይም አሕዛብ በክርስቶስ ካመነ የመንፈስ ቅዱስ ስጦታ እንደሚሰጠው የሚገልጹ ናቸው።

ይህን የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ጥናታችን እየገፋንበት ስንሄድ በሁሉም የመለወጥ አጋጣሚዎች ላይ በልሳን የመናገር ወይም እጅ የመጫን ሥርዓት እንደተደረገ የሚገልጽልን ምንም ማስረጃዎች አናገኝም። በተጨማሪም እጃቸውን ይጭኑ የነበሩት ሐዋርያት ብቻ ነበሩ።

መጽሐፍ ቅዱስ ክርስቲያኖች መንፈስ ቅዱስን ለመቀበል መጸለይ አለባቸው አይልም። በምትኩ ግን መጽሐፍ ቅዱስ መንፈስ ቅዱስ ለሁሉም ክርስቲያኖች ሲያምኑ እንደ ስጦታ እንደሚሰጥ ነው የሚያሳየን። በተጨማሪም መጽሐፍ ቅዱስ ለመንፈስ ቅዱስ መኖር ማስረጃ የሚሆነው በልሳን የመናገር ስጦታ ሲታይ ነው አይልም። መንፈስ ቅዱስ እራሱ በፈለገው መንገድ ለተለያዩ ግለሰቦች የተለያዩ ስጦታዎችን ይሰጣል። በልሳን መናገርም አንድ ክርስቲያን ከሌላው ክርስቲያን ይበልጥ ቅዱስ መሆኑን የሚገልጽ አይደለም። ምንም እንኳ መጽሐፍ ቅዱስ በልሳን መናገርን ቢፈቅድም ከስጦታዎች ሁሉ የመጨረሻው ትንሹ እንደሆነና በአግባቡ መጽሐፍ ቅዱስ በሚሰጠው መመሪያ መሠረት ልንጠቀምበት እንደሚገባ ግልጽ ነው። በልሳን የመናገር ስጦታ ላይ በጣም ትኩረት ከማድረግ የመንፈስ ፍሬ የሆነው ፍቅር ላይ ማተኮሩ ዋነኛ መልካምና የተሻለ ነው።

ጥያቄ 10፡- 1ኛ ቆሮ. 12-14 አንብብ። በልሳን ስለ መናገር ጳውሎስ የገለጻቸውን ነገሮች በሙሉ በዝርዝር ጻፋቸው።

ጥያቄ 11፡- ገላትያ 5፡ 22-23 አንብብ። በብዙ መንገድ ስናየው እነዚህ የመንፈስ ፍሬዎች በልሳን ከመናገር ይበልጥ በጣም አስፈላጊ ዋነኛ ስጦታዎች የሚሆኑት እንዴት ነው?

ምንም እንኳ ክርስቲያኖች በልሳን በመናገሩ አስፈላጊነት ላይ የተለያየ አመለካከት ቢኖራቸውም እምነታችንን በስሜታችን ላይ ሳይሆን ግልጽ በሆኑት የመጽሐፍ ቅዱስ

ትምህርቶች ላይ ማድረጋችንን ግረጋገጥ ይናርብናል። ይህንን ጉዳይ በተመለከተም ከእኛ አስተሳሰብ ጋር የማይስማማ ክርስቲያናችን መታገስ አለብን። ጳውሎስ እንዳለውም «ዛሬ በመስታወት በድንግዝግዝ እንደምናይ ነን፤ በዚያን ጊዜ ግን ፊት ለፊት እናያለን፤ ዛሬስ ከእውቀት ከፍዱ አውቃለሁ፤ በዚያን ጊዜ ግን እኔ ደግሞ እንደ ታወቅሁ አውቃለሁ» (1ቆሮ. 13፡ 12)። ደኅንነትንና ኢየሱስን በተመለከተ መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ የሚያስተምረውን ነገር አጥብቀን እንያዝ። ግልጽ ያልሆኑልን ነገሮች አሁንም አሉ በእነዚህ ልዩነቶቻችን ደግሞ እርስ በርሳችን በትዕግሥት እንተያይ። እንተንም ከሌሎች ክርስቲያኖች እሻላለሁ የሚል መንፈሳዊ ኩራት እንዳይዝህ ተጠንቀቅ። የፈሪሣውያን ኃጢአት የነበረውም ይህ ነው።

ሦስተኛ ቀን፡- የሐዋርያት ሥራ 19፡ 8-41

የሐዋርያት ሥራ 19፡ 8-41 አንብብና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 12፡- ሀ) 1. በኤፌሶን በምኩራብ ውስጥ የነበሩ አይሁዳውያን ለወንጌሉ የሰጡት ምላሽ ምን ዓይነት ነው? 2. ጳውሎስ ማስተማሩን የቀጠለው በየት ነው? 3. ጳውሎስ በኤፌሶን በሰጠው ትምህርት ምክንያት ወንጌል እስከየት ድረስ ተስፋፋ?

ለ) 1. ስለ ጳውሎስ በኤፌሶን ስለነበረው የፈውስ አገልግሎት ገለጻ አድርግ። 2. የአስቄዋ ልጆች ምን ሆኑ? 3. ይህስ በኢየሱስ ስም ላይ ምን ዓይነት ለውጥ አመጣ?

ሐ) 1. ጳውሎስ በኤፌሶን ያገኛቸውን አሥራ ሁለት ደቀመዛሙርት ያስተማራቸው ነገር ምንድነው? 2. እውነተኛ እምነት እንደነበራቸው ምን ማስረጃ ነበር?

መ) 1. ጳውሎስ ኤፌሶን በሚገኘው ምኩራብ ውስጥ ለምን ያህል ጊዜ ነው ያስተማረው? 2. በምኩራብ ማስተማሩን ያቆመው ለምንድነው? 3. ከዚያስ ያስተምር የነበረው የት ነው? 4. ለምን ያህል ጊዜ ነው ጳውሎስ በኤፌሶን የቆየው.

ሠ) 1. በአይሁዳውያንና በግሪኮች ላይ ፍርሃት የጣለባቸው ነገር ምንድነው? 2. እሱ ከመድረሱ በፊት አስቀድሞ ወደ መቄዶንያ የላካቸው እነማንን ነው?

ረ) 1. በኤፌሶን ሁከት እንዲነሣ ያደረገው ነገር ምንድነው? 2. ሁከቱ የበረደው እንዴት ነው? ሰፋ አድርገህ አብራራው።

ሰ) 1. የኤፌሶንን ሰዎች በጳውሎስ ላይ እንዲነሡ ያደረጋቸው ማነው? 2. የተናደዱት ለምንድን ነው? 3. ምን እያሉ ነው የጮኹት?

ሸ) 1. ሕዝቡ እነማንን ነው የያዘው? 2. ጳውሎስ ሰዎቹን ያላናገራቸው ለምንድነው?

ቀ) 1. ሕዝቡን ጸጥ ያሰኘው ማነው? 2. ይጮኹ ለነበሩት ሰዎች የነገሯቸው ነገር ምንድነው? 3. ከሳቸውን ወዴት ይዘው እንደሄዱ ነው የነገራቸው?

ጳውሎስ ወደ ኤፌሶን ተመልሶ በምኩራብ ውስጥ ለሦስት ወር ያህል ሊያስተምር ችሏል። ልክ እንደ አጵሎስ ኢየሱስ መሢሕ መሆኑን ለመግለጽ ከብሉይ ኪዳን ላይ

ይጠቅስ ነበር። ታዲያ እንደተለመደው ይህ ትምህርት በአይሁዳውያን መካከል ከፍፍል ይፈጥራል። አንዳንዶች የጳውሎስ መልእክት ትክክል ነው ብለው ተቀብለውታል፤ ሌሎች ግን አናምንም ብለው «መንገዱን» ወይም ክርስትናን መስደብና ማጥላላት ይጀምራሉ። በዚህም ጊዜ የከረረ ከፍፍል እንዳይፈጥር ብሎ ጳውሎስ ደቀመዛሙርቱን ወደጢራናስ የሚባል ትምህርት ቤት ይመሰርቸዋል። ጢራናስ ማን እንደሆነ አናውቅም፤ ግን የታወቀ ፈላስፋ ወይም የትምህርት ቤቱ ባለቤት ሊሆን ይችላል። ከሁኔታዎች እንደሚታየው ይህን ትምህርት ቤት ይጠቀሙበት የነበረው ጠዋት ላይ ገና ፀሐዩ ሳያይል ይመስላል። ነገር ግን ጳውሎስ ኃይለኛ ሙቀት በነበረበት ጊዜ እንዲጠቀምበት ፈቀዱለት። ጳውሎስም ጠዋት ጠዋት ድንኳን እየሰፋ ከሰዓት ሕዝቡን ሰብስቦ የእግዚአብሔርን ቃል ሳያሰግቸው አይቀርም። በዚህም ዓይነት ጳውሎስ ለሁለት ዓመት ያህል አስተማረ። እነዚህ ዓመታት በጣም ፍሬ የተገኘባቸው ናቸው። ምክንያቱም በእስያ የኖሩት አይሁድና የግሪክ ሰዎች ሁሉ የጌታን ቃል ሰምተዋልና ነው። ምናልባትም ሰዎቹ በሙሉ ከጳውሎስ ሳይሆን ከሚያስተምሯቸው ሰዎች አንደበት ይሆናል የሰሙት።

ጥያቄ 13፡- ወንጌላውያን ብቻ ሳይሆኑ ሁሉም ክርስቲያናች ወንጌልን የማስተላለፍ ኃላፊነት እንዳለባቸው ይህ ክፍል የሚያስተምረን እንዴት ነው? በቆላስያስ፥ በኢያራ፥ በሎዶቂያና በዮሐንስ ራዕይ ምዕራፍ 2 እና 3 ላይ የተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናት በሙሉ የተመሠረቱት በዚህ ጊዜ ውስጥ ነው (ቆላ 2፡ 1 እና 4፡ 13)። የጳውሎስ አገልግሎትም በጣም ግቡን የመታ ስለነበር፥ ኤፌሶን ለብዙ መቶ ዓመታት የክርስትና መዲና ልትሆን ችላለች።

በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ በተደጋጋሚ እንደምናየው፥ ጳውሎስ በኤፌሶንም ያገለግል በነበረበት ጊዜ እግዚአብሔር የመልእክቱን እውነተኛነት ተአምራትን በእርሱ በኩል በመፈጸም ያረጋግጥለት ነበር። ጳውሎስ የነካው ልብስ ወይም ጨርቅ በሽተኞችን ይፈውስ ነበር፤ ይህም የኢየሱስን ልብስ ከጎላው መጥታ ከነካች በኋላ የተፈወሰችውን ሴትዮ አይነት ፈውስ ነው (ማር. 5፡ 27-29፤ 6፡ 56)። የኢየሱስም ስም አጋንንትን በማውጣት ትልቅ ኃይል ስለነበረው ሌሎች አጋንንት የሚያስወጡ ሰዎችም «ጳውሎስ በሚሰብከው በኢየሱስ ስም እናምላችኋለን» እያሉ ክፉ መናፍስትን በኢየሱስ ስም ለማውጣት ይሞክሩ ነበር።

ሥራቸው አጋንንትን ማስወጣት ከነበሩት ሰዎች ውስጥ ሰባቱ የካህናት አለቃ የአስቄዋ ልጆች ይገኙበታል። ይህ ሰው አይሁዳዊ ነኝ እያለ በአስማት ክፉ መናፍስትን የሚያስወጣ ሳይሆን አይቀርም። ይተዳደርም የነበረው በዚሁ ነው። የኢየሱስ ስም አጋንንትን በማውጣት የነበረውን ኃይል ሲያዩ የአስቄዋ ልጆች «በኢየሱስ ስም ተጠቅመው አጋንንትን ለማውጣት ሞከሩ። አንድ ቀንም ክፉ መንፈስ መልሶ «ኢየሱስን አውቀዋለሁ፤ ጳውሎስንም አውቀዋለሁ፤ ለእናንተስ እነማን ናችሁ?» አላቸው። ከዚያም በክፉ መንፈስ ተይዞ የነበረው ሰውዬ በሰባቱ የአስቄዋ ልጆች ላይ

ዘሎ ይመጣባቸዋል፤ ያቆስላቸዋል፤ ዕራቁታቸውን ሆነው እስከሚያመልጡ ድረስም ይብረታባቸዋል።

ጥያቄ 14፡- ሀ) ክፉው መንፈስ ያጠቃቸው ለምን ይመስልሃል? ለ) ይህ ታሪክ በኢየሱስ ስም ስለሚጠቀሙ ሐሰተኛ አስተማሪዎች የሚያስተምረን ነገር ምንድነው?

ይህ በአስቄዋ ልጆች ላይ የሆነው ነገር ሲሰማ በኤፌሶን ይኖሩ የነበሩት አይሁዳውያንና የግሪክ ሰዎች ላይ ፍርሃት ጣለባቸው፤ የኢየሱስንም ስም አከበሩ። በዙዎችም በኢየሱስ ያመኑ የእምነታቸውን እውነተኛነት ድሮ ያደርጉ የነበረውን ነገር በመተው በግልጽ አሳይተዋል። አስማተኞችም የነበሩት መጽሐፍቶቻቸውን በሰው ሁሉ ፊት በግምጋሌ፥ በሕዝብ ፊት ንስሐ ገብተዋል። የእነዚህ መጻሕፍት ዋጋም ወደ ሃምሳ ሺህ ብር ይጠጋ ነበር። አስተውል፤ ይህ ሁሉ ታላቅ ነገር ሲደረግ ክብር የተሰጠው ለጳውሎስ አልነበረም። ክብር ሁሉ ለኢየሱስ ክርስቶስ እንዲሆን ብርቱ ጥንቃቄ ያደርግ ነበር። ሰዎችም በጌታ ኢየሱስ ስም ኃይል ተገረሙ፤ የጌታም ቃል በኃይል እያደገ በከተማዋና በመላው አስያ ተሰራጨ።

ይህ ታሪክ የእግዚአብሔር መንፈስ በሚያስደንቅ ሁኔታ በአንድ አካባቢ እንዴት እንደሚሠራ የሚያሳይ ጥሩ ምሳሌ ነው። የእግዚአብሔር መንፈስ እየሠራ ለመሆኑ ማስረጃ የሚሆኑን ብዙ ነገሮችን ልንዘረዝር እንችላለን፡-

1. ፍርሃት ይኖራል፤ የኢየሱስ ክርስቶስ ስም ደግሞ ይከበራል።

2. በሕዝብ ፊት በግልጽ ንስሐ መግባት ይኖራል።

3. ሰዎች ንስሐ በመግባት የድሮውን አኗኗርና የአምልኮ ሥርዓትን ለመተዋቸው በተግባር ይገልጹታል።

4. የእግዚአብሔር ቃል በሁሉም ቦታ እንዲዳረስ ምስክር ሆኖ የመቅረብ ድፍረት ይኖራል።

እነዚህ አራት ነገሮች ሲታዩ የመንፈሳዊ መነቃቃት ጊዜ ነው እንለዋለን። የእግዚአብሔርም መንፈስ በታላቅ ኃይል እንዲሠራ ሌሎች ሁለት አስፈላጊ ነገሮች አሉ። አንደኛ የእግዚአብሔርን ቃል በግልጽና በድፍረት የማቅረብ ሂደት አለ። ሁለተኛ የእግዚአብሔር ሕዝብ በጸሎት የመትጋት ሁኔታም አለ። እነዚህ የመነቃቃት ጊዜዎች ሲመጡ፥ አንድን ከተማ፥ አንድን ክፍለ ሀገር አንድን አገር እስከ መቀየር ይደርሳሉ። ታዲያ መንፈሳዊ መነቃቃት በኢትዮጵያ እንዲኖር መጸለይ ያለብን አይመስልህም?

ጥያቄ 15፡- ይህ ዓይነቱ መነቃቃት በትንሹም ቢሆን በቤተክርስቲያንህ ወይም በከተማህ ውስጥ የታየው እንዴት ነው? ይህ ካልሆነ አንተና ቤተክርስቲያንህ እግዚአብሔር ልክ በኤፌሶን እንደሠራው በእናንተ መካከልም እንዲሠራ መጸለይ ያለባችሁ መስሎ አይታይህም?

ጳውሎስ ለሁለት ዓመት ያህል በኤፌሶን ያገለግላል፤ በዚህ ጊዜ መስበክ ብቻ ሳይሆን፥ እንደ 1ኛና 2ኛ ቆሮንቶስ ያሉትን መጻሕፍት የጻፈበት ጊዜ ነው። ከዚህም በኋላ፥ ወደ ሌሎች ከተሞች ለመሄድ ይዘጋጃል። ከሁሉም በላይ የሮሜው መንግሥት መዲና ወደ ነበረችው ወደ ሮም ለመሄድ በጣም ይፈልግ ነበር። ከዚህም ሌላ በሮሜው መንግሥት ክልል ውስጥ ርቃ ትገኝ ወደ ነበረችውም ወደ እስፓኝ መሄድ ይፈልግ ነበር (ሮሜ 16፡ 19-29)። ለሮሜ ሰዎች እንደተናገረውም ምኞቱና ፍላጎቱ ክርስቶስ ተሰብኩባቸው በማይታወቁ ቦታዎች ሁሉ ሄዶ መስበክ ነው። ነገር ግን ወደ ሮም ከመሄዱ በፊት በመቄዶንያና በአካይያ አልፎ አብያተ ክርስቲያናትን ጎብኝቶ ወደ ኢየሩሳሌም መሄድ ይፈልግ ነበር። ጳውሎስ ለጊዜው በእስያ መቆየቱን ቀጥሎ፥ ጢሞቴዎስንና እርስጦስን ግን ወደ መቄዶንያ ላካቸው። እነርሱም እዛው ያሉት አብያተ ክርስቲያናት ምናልባት ጳውሎስ ሳይመጣ ለኢየሩሳሌም አብያተ ክርስቲያናት ሊያደርጉት ያሰቡትን የገንዘብ እርዳታን ይሰበስቡ ዘንድ 2ኛ የቆሮንቶስ መልእክቱን ይዘው ሳይሄዱ አይቀሩም የሚል ግምት አለ።

በአንድ አካባቢ የእግዚአብሔር ኃይል በሙላት ሲገለጥ፥ የሰይጣን ተቃውሞም በዛው መጠን ይጨምራል። የጳውሎስ ትምህርት ብዙዎቹን በኤፌሶን የነበሩትን ሰዎች በክርስቶስ እንዲያምኑ አድርጓቸዋል። በዚህም ምክንያት አርጤምስን ማምለካቸውን አቁመዋል፤ አርጤምስም የሚባለው የግሪክ ስም ለሮማው ዲያና ለተባለችው የጣኦት አምላክ የተሰጠ ስም ነበር። ታዲያ በድንገት በጳውሎስና በቤተክርስቲያን ላይ ያልተጠበቀ ተቃውሞ ይነሣል።

በኤፌሶን አንድ ድሜጥሮስ የተባለ የብር አንጥረኛ ነበር። ለአርጤምስ የቤተ መቅደስ ምስሎችንም እየሠራ ብዙ ትርፍ ያገኝ ነበር። ታዲያ ብዙ ሰዎች በእስያና በኤፌሶን ዓይናቸውን ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ማቅናታቸውን ሲያይ ሥራው ተንቆ ምንም ንግድ አይኖረኝም ብሎ ፈራ። በዚህም መሠረት የብር አንጥረኞችን በሙሉ ይሰበስብና፥ የጳውሎስ ስብከት ንግዳቸውን እያመከነው እንደሆነ ይነግራቸዋል። በዚህ ጊዜ አንጥረኞቹ በጣም ይናደዱና «የኤፌሶን አርጤምስ ታላቅ ናት» እያሉ መጮህ ይጀምራሉ። ከዚያም ይህ ጩኸት አንዴ ከተማዋን በሙሉ ይደበላልቃታል።

ጥያቄ 16፡- ሰይጣን የተወሰነ ሰዎችን ስለታምነት ተጠቅሞ የወንጌሉን ሥርጭት ለማደናቅፍ ይሠራ የነበረው እንዴት ነው?

በከተማዋ እየዞሩ ሲጮኹ፥ ብዙዎቹ ለምን እንደሚጮኹ ሳያውቁ ዝም ብለው በስሜት ከእነርሱ ጋር ተደባልቀው መጮህ ጀመሩ። ከመቄዶንያ ቤተክርስቲያን የመጡትን የጳውሎስ ጓደኞች ጋይስንና አርስጥሮኮስን ይዘው ለፍርድ የሚያቀርቧቸው ይመስላል። ወደ አንድ ቴአትር ቤት ይከቷቸዋል። ጳውሎስ ከዚህ ሁሉ ቢያመልጥም ለተሰበሰበው ሕዝብ ገብቶ ንግግር ማድረግ ፈልጎ ነበር። ሆኖም፥ በኤፌሶን የነበሩት አማኞች እንዳይገባ ከለከሉት። ከዚህም ሌላ አንዳንድ ወዳጆች የነበሩ ባለሥልጣኖች ወደ እርሱ ልከው ወደ ቴአትር ቤት እንዳይገባ ለምነውታል።

ጳውሎስን ይጠሉት የነበሩት አይሁዳውያንም እሱንና ተከታዮቹን ለመቃወም ቆርጠው ተነሥተዋል። በዚህም መሠረት በሕዝብ ፊት የተሰበሰበውን ሰው ወክሎ

እንዲናገር እስከንድርስን ወደ መድረኩ ይገፉታል። ሆኖም፥ አይሁዳውያን ይህን የጣአት አምልኮትን ይጠሉ ስለነበር በአሕዛብ ዘንድ ምንም ተወዳጅነት አልነበራቸውም፤ ስለዚህም ሕዝቡ አይሁዳዊንም ለመስማት አሻፈረኝ አለ።

ከቁጥጥሩ ውጪ የወጣውም ሕዝብ ለሁለት ሰዓት ያኅል «የኤፌሶን አርጤምስ ታላቅ ናት» እያለ ጮኸ። በመጨረሻም የከተማይቱ ጸሐፊ ሕዝቡን ጸጥ ሊያሰኝ ችሏል። ከዚያም በመቀጠል ትንሽ እነሱን አሞግሶ ከአረጋጋቸው በኋላ፥ ሁከት ብናስነሣ ምንም የምንሰጠው መልስ ስለሌለ ምንም ዓይነት አመፃ እንዳታስነሡ ብሎ ያስጠነቅቃቸዋል። ይህም ድርጊት እራሱ በሮማውያን ላይ የተሸረበ ትልቅ ድፍረት እንደሆነ ተደርጎ ስለሚቆጠር ከተማይቱን የሮሜ ወታደሮች መጥተው ሊያጠፏት ይችላሉ። እነዚህ ክርስቲያናች የመቅደስን ዕቃ አልሰረቁም አምላካችንንም አልሰደቡም ይላቸዋል። በመቀጠልም፥ አንጥረኞች በደል ፈጽመዋል የሚሉ ከሆነ ክሶቻቸውን በፍርድ ቤቱ ያቅርቡ አለ። በመጨረሻ ሕዝቡ ጸጥ እንዲል ተደርጎ በሰላም ወደየቤቱ ገባ።

ጳውሎስ አሁንም እንደገና አገልግሎቱን ይቀጥል ዘንድ የእግዚአብሔር ጥበቃ አልተለየውም። እግዚአብሔር በወዳጆቹና በሹማምንቶች በመጠቀም፥ በሕይወቱ ከመጡበት ሰዎች ሊያድነው ችሏል።

ጥያቄ 17፡- ወንጌሉ በባህልህ ውስጥ ያሉትን አንዳንድ ልማዶች የለወጠው እንዴት ነው።

የእግዚአብሔር ቃል ባህላዊ ከሆኑ ልማዶች ጋር በሚፃረርበት ጊዜ ምርጫ ማድረግ ያስፈልጋል። የእግዚአብሔር ልጅ መንፈስ ቅዱስን ሲሰማና ቃሉን ሲጠብቅ፤ ነገሮችን ይገነዘብና አንዳንድ እግዚአብሔርን የማያስከብሩ ልማዶችን ይተዋቸዋል። ልክ በኤፌሶን እንደተከሰተው በአንዳንድ ንግዶች ላይ ተጽዕኖ ያደርጋል። ሰይጣን ለብዙ ምዕተ ዓመታት ባህልን በቁጥጥሩ ሥር አድርጎ ይዟል። ወንጌልንም አንዳንድ ለውጦች ሲያስከትል በጣም በብርቱ ይቃወማል። ብዙ ጊዜ፤ ሁከትን ያስነሣል። ታዲያ ይህም ሁሉ ቢሆን፥ የወንጌሉ ኃይል ከሰይጣን ይበልጣል።

ጥያቄ 18፡- ግንም እንኳ ሌሎች ክርስቲያናች ቢያደርጓቸውም፥ መንፈስ ቅዱስ አንተን እንዴት አድርጎ አንዳንድ ልማዶችን እንድትተው እንዳደረገህ ሰፋ አድርገህ አብራራ።

አራተኛ ቀን፡- ሐዋርያት ሥራ 20፡ 1-12

በኤፌሶን የሁለት ዓመት አገልግሎት ውስጥ ወንጌል በእስያ በሙሉ ተስፋፍቶ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ተቋቁመዋል። በዚህም ጊዜ ውስጥ ተቃውሞ ተነሥቶ ነበር፤ ሆኖም እግዚአብሔር ሁኔታውን አረጋግቶ ቤተክርስቲያን ከችግር ሊያድናት ችሏል።

ምንም እንኳን ጳውሎስ በየሄደበት ሁሉ ብዙ ጉዳት ቢያጋጥመውም በጣም ያሳሰበው የነበረው የቤተክርስቲያናት ሁኔታ ነበር (2ቆሮ. 11፡ 23-28)። እራሱ ጳውሎስ እንደተናገረውም «ዕለት ዕለት የሚከብድኝ የአብያተ ክርስቲያናት አሳብ ነበር»። ሐዋርያቱን በመጠራጠር ስለ አስፈላጊ የሆነ ክስ ሲቀርብበትም፥ ብዙዎች የክርስቶስን ወንጌል ተጠራጥረውታል። በዚህም ምክንያት አንዳንዴ የሐዋርያቱን ሥልጣን ማስከበር ነበረበት፤ በተለይም በቆሮንቶስና (2ቆሮ. 11፡ 1-3)፥ በገላትያ (ገላ 1፡ 6-12) ጳውሎስ የሰበከው ወንጌል እውነተኛ መሆኑን በማስረጃ አስደግፎ ማቅረብ ግድ ሆኖበት ነበር።

የሐዋርያት ሥራ 20፡ 1-12 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 19፡- ሀ) በመቄዶንያ በነበረበት ወቅት ጳውሎስ ያቀረበው መልእክት ምን ነበር?
ለ) 1. ጳውሎስ ለሦስት ወር ያህል የቆየው የት ነው? 2. በመቄዶንያ በኩል ተመልሶ ለመሄድ የፈለገው ለምንድነው? ሐ) 1. ጳውሎስን የሸኙት እነማን ናቸው? 2. ጳውሎስን የሚጠብቁት የት ነበር? 3. ከፊሊጵስዩስ ወደ ጢሮአዳ በአደረገው ጉዞ ላይ አብሮት የነበረው ሰው ማነው? በሐዋርያት ሥራ 20፡ 6 ላይ «እኛ» የምትለውን ቃል በደንብ አስተውሉት።

መ) 1. ጳውሎስ በጢሮአዳ ለምን ያህል ጊዜ ነው ንግግር ያደረገው? 2. ጳውሎስ ንግግር እያደረገ ሳለ፥ አንድ ሰውዬ ምን ሆነ?

ከሁከቱ በኋላ ጳውሎስ በኤፌሶን የነበሩትን አማኞች ካጽናናቸው በኋላ ወደ መቄዶንያና አካይያ ይሄዳል። ምናልባትም እስከ እልዋሪቆን ድረስ (የዛሬዎቹ አልባንያና ዩጎዝላቪያ) የሄደው በዚህ ጊዜ ውስጥ ሳይሆን አይቀርም (ሮሜ 15፡ 19)።

ጳውሎስ ከኤፌሶን በየብስ ወደ መቄዶንያና አካይያ ተጓዘ። ወደ መቄዶንያ ሲያቀና እግረ መንገዱንም አብያተ ክርስቲያናትን ፤ በተለይ ችግር የነበራትን የቆሮንቶስ ቤተክርስቲያንን ለመጎብኘት ፈለገ፤ ዋና አላማውም በአሕዛብ አገሮች ካሉት አብያተ ክርስቲያናት፥ በኢየሩሳሌሟ ለነበሩት አይሁድ ክርስቲያኖች ሊሰጥ የተሰበሰበውን ምፅዋት ይዞ ለመሄድ ነበር። በቆሮንቶስ ለሦስት ወር ያህል ቆይቶአል። ለሮሜ ሰዎችም ላያችሁ ዓትጃለሁ ብሎ መልእክቱን የጻፈላቸው ከዚሁ ሆኖ ሳይሆን አይቀርም።

በመጨረሻም ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ ተሰናዳ። ስጦታውን በሙሉ እሱ ብቻውን ይዞት ከሚሄድ የየቤተክርስቲያኑ ተወካዮች አብረውት እንዲሄዱ አደረገ። የእነዚህ ተወካዮችም ስም እንደሚከተለው ነው (ሐዋ. 20፡ 4)፡- የቤርያው ሱሲጳጥሮስ፥ የተሰሎንቄዎቹ አርስጥሮኮስና ሲኮንዱስ፥ የደርቤናዊ ጋይዩስና ጢሞቴዎስ፥ በመጨረሻም ጥሮፊሞስ ከእስያ ናቸው (1ቆሮ. 16፡ 1-5)። እንዲሁም የሐዋርያት ሥራ ደራሲ ሉቃስና በጢሮስ ሲጠብቁት የነበሩትም ሌሎች ተወካዮች ከጳውሎስ ጋር አብረው ነበሩ።

ጥያቄ 20፡- ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም ሲሄድ አብሮ የየአብያተ ክርስቲያናቱን ወኪሎች ይዞ መሄዱ ጥሩ የሚሆነው ለምን ይመስልሃል?

ሰይጣን የቤተክርስቲያን መሪዎችን የሚጥልበት አንዱ መንገድ የቤተክርስቲያንን ገንዘብ በተገቢው መንገድ እንዳይጠቀሙበት በማድረግ ነው። አንድ መሪ ከዛ ገንዘብ ላይ ባይሰርቅም እንኳ መሪው ላይ ጥርጣሬ ሊፈጥሩ የሚችሉ ጥያቄዎች ሊነሡ ይችላሉ። ጳውሎስም ይህን ያውቅ ስለነበር የየቤተክርስቲያኑ ወኪሎች አብረውት መጥተው ስጦታቸውን ለኢየሩሳሌሟ ቤተክርስቲያን እንዲሰጡ ያደርጋል። ይህ ድርጊት ሁለት ዓላማዎችን ያካተተ ነው። አንደኛ፥ ይህን በማድረግ ማንም ሰው ለገል ጥቅሙ አዋለው ብሎ አይከሰውም። ሁለተኛ ደግሞ ጳውሎስ ይህን ያደረገው የአሕዛብ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ከአይሁድውያኑ ወንድሞቻቸው ጋር ተዋውቀው አንድነታቸውን እንዲያጠናክሩ ሲል ነው።

ጥያቄ 21፡- ሀ) የምታውቃቸው የቤተክርስቲያን መሪዎች ገንዘብን በተገቢው መንገድ ካለመጠቀማቸው ምሥክርነታቸው የተበላሸው እንዴት ነው? ለ) በመሪዎቹ ላይ ተታውሞ እንዳይነሣ መሪዎቹም ገንዘቡ እንዳይፈታተናቸው ለማድረግና ሁሉም ሰው ገንዘቡን በተገቢው መንገድ ይጠቀሙበታል ብሎ ሙሉ አመኔታ እንዲኖረው የቤተክርስቲያን አስተዳዳሪዎች ማድረግ ያለባቸው ነገር ምንድነው?

በመጨረሻም ጳውሎስና አብረውት ወደ ጢሮአዳ ሄደው ለሰባት ቀን በዚያ ይቆያሉ። በመጨረሻውም ምሽት ጳውሎስ ስብሰባ ይጠራል፤ አብረውም የጌታን እራት ይመለዳሉ (እንጀራ ለመቁረስ ተሰብስበን የሚለው ይህን ማለቱ ነው)። ከዚያም ጳውሎስ ዳግመኛ አላያቸውም ብሎ ይሆናል፤ አናውቅም ነገር ግን ለረጅም ጊዜ ንግግር ያደርጋል። ይህን ንግግሩንም እስከ እኩለ ሌሊት ድረስ ቀጠለ ይህም ሲሆን አንድ በመስኮት አካባቢ ተቀምጦ የነበረ ሰው ከፅንቅልፍ ብዛት ከሦስተኛው ፎቅ መስኮት ላይ ይወድቅና ይሞታል። ጳውሎስም ሮጦ በመውጣት «ነፍስ አለችበትና አትንጫጩ» ይላቸዋል። ከዚያም ወደ ላይ ይወጣና እንጀራ ቆርሶ ከበላ በኋላ እስኪነጋ ድረስ ይናገራል። ከዚያም ጉዞውን ይቀጥላል።

የጳውሎስም ሦስተኛ ሚሲዮናዊ ጉዞ አሁን ወደ መጨረሻው አካባቢ ደርሷል። ከ53-57 ዓ.ም ድረስ ጳውሎስ ያገለገለው በኤፌሶንና የዛሬዋ ቱርክ በምትገኝበት በእስያ ነው። አሁን ደግሞ ወደ እየሩሳሌም በመመለስ ላይ ሳለ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናትን ለመጎብኘትና ለማጽናናት ይፈልግ ነበር። ሆኖም፥ አሁን እንደምናየው ወደ እነዚህ አብያተ ክርስቲያናት እንዳይሄድ ያሚያደርግ አንድ ነገር ይፈጠራል። በሚቀጥለው ሳምንት ይህንን ሰፋ ባለ ሁኔታ እናጠናዋለን።

አምስተኛ ቀን፡- ክለሳ

የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልስና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

1. ሀ) ጳውሎስ ራዕዩን የተቀበለው በየት ሳለ ነው? ለ) እግዚአብሔር በእዚህ ራዕይ ውስጥ የተናገረው ነገር ምንድነው?

2. ሀ) አቂላና ጵርስቅላ እነማን ናቸው? ለ) ከጳውሎስ ጋር ያገለግሉ የነበረው እንዴት ነው?

.3 ሀ) አጵሎስ ማነው. ለ) በቆሮንቶስ የነበረውን አገልግሎት አመርቂ እንዲሆን ያደረገው ነገር ምንድነው?

4. ሀ) በኤፌሶን የነበሩ ደቀመዛሙርት መንፈስ ቅዱስን ያልተቀበሉት ለምንድነው? ለ) መንፈስ ቅዱስን የተቀበሉት መቼ ነው?

5. በኤፌሶን የነበሩ ሰዎች ፍርሃት እንዲወድቅባቸውና የኢየሱስን ስም እንዲያከብሩ ያደረገው ነገር ምንድነው?

6. የጳውሎስ የኤፌሶንን ሁለት ዓመት ቆይታ ምን ዓይነት ውጤት ነው ያስገኘው?

7. ሀ) ጳውሎስ መቄዶናያና አካይያ ከደረሰ በኋላ ወዴት ለመሄድ ነበር ያሰበው? ለ) አብሮት ይሄድ የነበረውስ ማነው?

8. በጢሮአዳው የመጨረሻ ምሽት ላይ የሆነው ነገር ምንድነው?

ሳምንታዊዎቹን የመወያያ ጥያቄዎች በመመልከት ለስብሰባው ተዘጋጅ።

ሳምንታዊው ስብሰባ

1. የአምልኮ ጊዜ
2. የጸሎት ጊዜ
3. ክለሳ
4. ውይይት

ሀ) 1. እግዚአብሔር ቤተክርስቲያንን ለመመሥረትና ለማሳደግ የተለያዩ ሰዎችን እንዴት አድርጎ እንደሚጠቀም ከአጵሎስና ከጳውሎስ አገልግሎት የምንማረው ነገር ምንድነው? 2. እግዚአብሔር የተለያዩ ስጦታ ባላቸው ሰዎች ቤተክርስቲያንህ ውስጥ የተጠቀመው እንዴት ነው? 3. ከዚህስ አንጹ መሪ በሌላኛው ላይ መቅናት እንደሌለበት የሚገልጽ ምን ዓይነት ትምህርት ነው ልንተሰም የምንችለው?

ለ) 1. ስለ መንፈስ ቅዱስ ጥምቀትና በልሳን ስለ መናገር ከሐዋርያት ሥራ ጥናታችን የምንማረው ነገር ምንድነው? 2. ይህ አንዳንድ ክርስቲያኖች ከሚያስተምሩት የሚለየው እንዴት ነው? 3. 1ቆሮ. ከምዕራፍ 12-14 አንብብና በቤተክርስቲያን ውስጥ የልሳንን አጠቃቀም በተመለከተ የተሰጡትን መመሪያዎች በቅደም ተከተል ጻፋቸው።

ሐ) 1. በኤፌሶን የአንጥረኞቹን ንግድ ትርፍ እንዳደረገው ሁሉ በኢትዮጵያም ውስጥ ክርስትና ተጽዕኖ የሚያደርገው ምን ዓይነቶቹ ንግዶች ላይ ነው? 2. ክርስቲያን መሆን አሠራርህን፣ አኗኗርህን፣ ወዘተ.. እንዴት እንደሚለውጠው አንዳንድ ምሳሌዎችን ስጥ። 3. ክርስቲያኖች አኗኗራቸውን ቢለውጡ በጎረቤታሰቡ ላይ የበለጠ ተጽዕኖ ሊኖራቸው የሚችለው በምን ዓይነት መንገዶች ነው?

5. ጸሎት

ትምህርት 15

የሐዋርያት ሥራ 20:13-21:26

የመጀመሪያ ቀን:- የሐዋርያት ሥራ 20:13-38

ከ 53 - 57 ዓ.ም ድረስም ጳውሎስ ያደረገውን ሦስተኛውን ሚሲዮናዊ ጉዞ አይተናል። ከዚህ በፊት ካደረጋቸው ጉዞዎች ሁሉ ብዙ ጊዜ የቆየበት ይህ ጉዞው ነው። በዚህም ጊዜ ውስጥ ብዙውን ጊዜ ያሳለፈው በኤፌሶን ነው። ይህም በመሆኑ ኤፌሶን ለመላው ለእስያ ክፍለ ዓለም የክርስትና መዲና ሆነች፤ ወንጌልም ከዚህችው ከተማ ወደ ሌሎቹ የእስያ ከተሞች በሥነክሮች አማካኝነት ተስፋፋ። ጳውሎስም ብዙዎቹን መልእክቶቹን የጻፈው በዚህ በሦስተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው ላይ ነው። በዚህም መልኩ ስናየው የ1ኛና 2ኛ ቆሮንቶስ መልእክቶቹን በኤፌሶን ለሮሜ ሰዎች መልእክቱን በቆሮንቶስ ሳለ የጻፈ ይመስላል። ለሁለት ዓመትም እንዲህ ከመሰከረና ካስተማረ በኋላ ጌታ ወደ ሌሎች ቦታዎች እንዲሄድ አድርጎታል። እሱም እራሱ ወደ ሮምና ወንጌሉ ወዳልደረሰበት ወደ እስፓኝ የመሄድ ፍላጎት ነበረው።

ጳውሎስ ከኤፌሶን በመነሣት በመቄዶንያና በግሪክ በኩል በግለፍ ለሦስት ወር ምናልባት በቆሮንቶስ ሳይቀር አልቀረም። ከዚህ በኋላ ወደ ሶሪያ በመርከብ ለመሄድ ሲያስብ አይሁዳውያን ሊገድሉት ሴራ እንደጠነሰሱ ይሰማል። በዚህም ምክንያት ወደ መቄዶንያ በእግሩ ይሄዳል። ከዚያም በጢሮአዳ አብረውት ወደ ኢየሩሳሌም ስጦታቸውን ይዘው የሚወርዱ የአብያተ ክርስቲያናት ወኪሎችን ያገኛቸዋል። በመጨረሻም ጳውሎስ በጢሮአዳ የነበሩትን ክርስቲያኖች ሌሊቱን በሙሉ ሲመክራቸው አድሮ ከወኪሎቹ ጋር ጉዞውን ወደ ኢየሩሳሌም ይቀጥላል።

ጥያቄ 1:- የሐዋርያት ሥራ 20: 13 - 21-26 አንብብ። ከዚህ መጽሐፍ በስተጀርባ ያለውን ካርታ ተመልከት። ወደ ኢየሩሳሌም ባደረገው ጉዞ ላይ እግረ መንገዱን የቆመባቸውን ሥፍራዎች በዝርዝር ጻፍ።

የሐዋርያት ሥራ 20: 13-38 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 2:- ሀ) 1. ጳውሎስ ወደ ኤፌሶን የሄደው እንዴት ነው? 2. አብረውት የነበሩትስ ሰዎች በምንድነው የሄዱት?

ለ) ጳውሎስ በኤፌሶን በኩል ግለፍ የፈለገው ለምንድነው? 2. ከኤፌሶን ሽማግሌዎች ጋር ሊገናኝ የቻለው እንዴት ነው?

ሐ) 1. ጳውሎስ በኤፌሶን የነበረውን አገልግሎቱን እንዴት አድርጎ ነው የገለጸው? 2. ለአይሁዳውያንና ለግሪክ ሰዎች ያስተማረው ነገር ምንድነው? 3. ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም የሚሄደው ለምን ነበር? 4. ጳውሎስ ከነፍሱ አስበልጦ የሚያየው ነገር ምንድነው? 5. ከሰው ሁሉ ደም ንጹሕ ሊሆን የቻለው እንዴት ነው?

መ) ጳውሎስ ለሽማግሌዎቹ የሰጣቸው ማስጠንቀቂያ ምንድነው?

ሠ) 1. ጳውሎስና አብረውት የነበሩት ሰዎች በኤፌሶን ሰዎች ላይ ጥገኛ ነበሩን? 2. ምግባቸውን ያገኙ የነበረው እንዴት ነው?

ረ) ጳውሎስ ስለመስጠት የተናገረው ነገር ምንድነው?

ሰ) የኤፌሶን ሽማግሌዎች እጅግ ያዘኑት ጳውሎስ ምን ሲላቸው ነው?

ሸ) 1. ከእነዚህ ጥቅሶች የምንማረው አንድ መሪ በቤተክርስቲያን ውስጥ እንዴት መሥራትና መኖር እንዳለበት ነው? 2. ከእነዚህ ጥቅሶች ሐሰተኛ መምህራን እንዴት እንደሚሠሩ ነው የምንማረው?

ከቆሮንቶስ በመነሣት ጳውሎስና አብረውት የነበሩት ሰዎች ወደ ኢየሩሳሌም ያቀናሉ። ጳውሎስም ሉቃስና ሌሎች የቤተክርስቲያን መሪዎች ይጠብቁት ወደ ነበረው መርከብ ድረስ በእግሩ ይሄዳል ከዚያም ተነሥተው ወደ ሚሊጢኒ፥ ኪዩ፥ ሳሞንና ትሮጊሊዮን አብረው በመርከብ ይሄዳሉ (የጳውሎስ ሦስተኛ ሚሲዮናዊ ጉዞ የሚያመለክተውን ካርታ ተመልከት)። ወደ ኤፌሶን ከገባ ሊያቆዩትና ለበዓለም ሃምሳ ላይደርስ ስለሚችል ወደዚያ ማምራቱን ይተዋል። ሆኖም መርከቧ በሚሊጢኒ በመቆሟና ይህችም ከተማ ከኤፌሶን በ50 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ስለምትገኝ ሽማግሌዎቹ ወደ እርሱ እንዲመጡ መልእክት ይልክባቸዋል።

በሚሊጢንም ጳውሎስ ለኤፌሶን ሽማግሌዎች የመጨረሻውን ምክሩን ይለግሳቸዋል። እስካሁን ድረስም የተመዘገቡት የጳውሎስ መልእክቶች ለማያምኑ አይሁዳውያንና አሕዛብ የተሰጡ ነበሩ። ለኤፌሶን ሽማግሌዎች ያቀረበው መልእክት ግን ለየአብያተ ክርስቲያናቱ ከጻፋቸው መልእክቶች ጋር ይመሳሰላል። የቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ይህንን ክፍል ማወቅ አለባቸው። ለምን ቢባል፥ በዚህ ውስጥ እንደ ቤተክርስቲያን መሪ ለመኖር የሚያስችሏቸውን መመሪያዎች ያገኛሉና ነው። በተጨማሪም ሐሰተኛ መምህራን እንዴት እንደሚነሡ ቤተክርስቲያንንም ለማጥፋት እንዴት እንደሚጥሩ በማስጠንቀቂያ መልክ በደንብ ይገለጻል።

የጳውሎስ መልእክት የመጀመሪያው ክፍል በኤፌሶን በነበረበት ወቅት አገልግሎቱ ትክክለኛ እንደነበር የሚገልጽ ነው። ጳውሎስ በዚህ መልእክቱ ለሽማግሌዎች ሊያስተላልፈው የፈለገው ሁለት ዋና ዋና ነገሮች ነበሩ። አንደኛ በእነርሱ ፊት ለእራሱ መከላከያ ማቅረብ ይፈልጋል። እንደሚታወሰውም በመላው እስያ የነበሩ ጠላቶቹ የጳውሎስን ምሥክርነት ለማበላሸት ያላደረጉት ነገር የለም። ስለዚህም ባለፉት ሦስት ዓመታት በእነርሱ ዘንድ ሳለ የእርሱ አገልግሎት ምን ይመስል እንደነበር ሊያስታውሳቸው ፈልጓል። ሁለተኛም ያስተማረው ወንጌል ትክክለኛ መሆኑን ለማሳየት ይፈልግ ነበር። ይህንንም ያደረገው፥ ሐሰተኛ መምህራን ልክ እንደ ተኩላ መጥተው መንጋውን ከእውነቱ እንደሚያርቁ ያውቅ ስለነበር ነው። ከእነዚህ መምህራን አዳንዶችም ከራሳቸው ቤተክርስቲያን ውስጥ የሚነሱ ናቸው።

ጥያቄ 3፡- ይህ ነገር ዛሬ ሰይጣን ቤተክርስቲያንን ለማጥፋት ካለው ምኞት ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው?

የጳውሎስ መልእክት የመጀምሪያው ክፍል በኤፌሶን የነበረው አገልግሎቱ ትክክለኛ መሆኑን የሚያስረዳበት ነው። እስቲ ደግሞ ቤተክርስቲያንን እንዴት መምራት እንደሚገባን ከጳውሎስ ሕይወት እንደ ምሳሌ ሊሆኑን የሚችሉትን የሚከተሉትን ነገሮች እናጢናቸው፡-

1. ጳውሎስ በሕይወቱ ውስጥ ከሕዝቡ የደበቀው ነገር የለም፤ በግልጽና በታማኝነት ነበር የሚኖረው። ጳውሎስ ሌሎች ሰዎች እንዲያዩት እንዲመረምሩትና እንዲከተሉት ራሱን አሳልፎ ሰጠ።

ጥያቄ 4፡- ይህ የቤተክርስቲያን መሪዎች ሊከተሉት የሚያስፈልግ ጥሩ አርአያ የሚሆነው ለምንድነው?

2. ጳውሎስ መሪ ለመሆን ሳይሆን እራሱን ዝቅ አድርጎ ለማገልገል ነው የመጣው።

ጥያቄ 5 ፡-ይህ አመለካከት ዛሬ የሚገኙ መሪዎች ካላቸው አስተሳሰብ ጋር የሚለየው እንዴት ነው።

3. ጳውሎስ ሁለንተናውን ለመንጌሉ ሥራ አሳልፎ ሰጥቷል። ያገለግልም የነበረው በእንባ ነው። እሱ እንዳለውም ቤተክርስቲያን ትመሠረት ዘንድ በእነርሱ መካከል ሌትና ቀን ሰርቷል።

4. ጳውሎስ ለመንጌሉ ሲል በብዙ ችግርና መከራ ውስጥ ለማለፍ ፈቃደኛ ነበር። ይህ ስደት በተለይ ይቀሰቀስ የነበረው በአይሁዳውያን ነው። ከዚህም በላይ እግዚአብሔር ጳውሎስን ከዚህ በኋላ ብዙ መከራ ይቆይሃል ብሎታል። ታዲያ ይህም ሁሉ ቢሆን፥ ለአይሁዳውያንና ለአሕዛብ ወንጌሉን በየጉባዔውና በየቤታቸው መስበኩን አላቆመም። ይህንንም ነገር በተመለከተ ይሰማው የነበረውን ሸክም፥ ከኤፌሶን ሽማግሌዎች ጋር ከመሰብሰብ ከትንሽ ወራት ቀደም ብሎ ለሮሜ ሰዎች በጻፈው መልእክቱ ውስጥ ጠቅሶታል (ሮሜ 9-11)።

5. ጳውሎስ ለገንዘብ የሚሰገበገብ አለነበረም። ሽማግሌዎቹንም ከእነርሱ ምንም ገንዘብ ጠይቆ እንደማያውቅ ያስታውሳቸዋል። እራሱንና ከእርሱ ጋር የነበሩትን ሰዎች ያስተዳድር የነበረው እርሱ እየሠራ ነበር። በምሳሌም አማኞቹን ደካሞችን እንዲረዱ መሥራት እንዳለባቸው አሳይቷቸዋል፤ ኢየሱስም ከሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብጹዕ ነው» ብሎ ያስተማረው ለዚሁ ነው ። እሱም ይሠራ የነበረው ገንዘብ ለማግኘት ሲል ሳይሆን እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት ነው። ከፍያ ተቀበለ ወይም አልተቀበለም ምንም ደንታ አይሰጠውም ነበር። እንዲያውም ግንም ሰው የሚሠራው ገንዘብ ለማግኘት ብቻ ነው ብሎ እንዳይወቅሰው ሲል፥ ከፍያ መቀበልን አይፈልግም ነበር።

ጥያቄ 6፡- ይህ ዛሬ ለመሪዎች ጥሩ ማስጠንቀቂያ የሚሆነው እንዴት ነው?

6. ጳውሎስ ያስብ የነበረው ለሌሎች መመሥከሩንና ወደ ክርስቶስ ማምጣቱ ብቻ ሳይሆን እነሱን በእምነት ማሳደጉንም ጭምር ነው። ከዚህም በላይ «የእግዚአብሔርን ምክር ሁሉ ነግሬአችኋለሁ ምንም አላስቀረሁባችሁም» ይላቸዋል።

ጥያቄ 7፡- «የእግዚአብሔር ምክር» በሚለው ውስጥ ይጠቃለላሉ ብለህ የምትገምታቸውን ነገሮች በሙሉ በዝርዝር ጻፍ።

7. ጳውሎስ በሕይወቱ ውስጥ የሚሠራበት ዋና ዓላማ ነበረው። ይህንንም ዓላማውን «ነገር ግን ሩጫዬንና ከጌታ ከኢየሱስ የተቀበልኩትን አገልግሎት እርሱም የእግዚአብሔርን ፀጋ ወንጌልን መመሥከር እፈጽም ዘንድ ነፍሴን በእኔ ዘንድ እንደማትከብር እንደ ከንቱ እቆጥራታለሁ» በማለት ገልጾታል (ሐዋ. 20፡ 24)።

ጥያቄ 8፡- በሕይወትህ ውስጥ ዋናው ዓላማዬና ግቤ ነው የምትለውን ነገር ጻፍ። የጳውሎስ ዓላማ ብንከተለው ለሁላችንም ጥሩ ሊሆንልን የሚችለው እንዴት ነው?

የጳውሎስ መልእክት ሁለተኛ ክፍል ሐሰተኛ መምህራንን በተመለከተ ለመሪዎቹ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ ነበር። ለቤተክርስቲያን ትልቁና አደገኛው ነገር ከወጪ የሚነሣው ስደት ሳይሆን፥ ከውስጥ የሚቀሰቀሰው ሐሰተኛ ትምህርት ነው። ብዙ ቤተክርስቲያኖችም ከስደት ይልቅ በሐሰተኛ ትምህርት እየጠፉ ነው። ከጳውሎስም መልእክት ሐሰተኛ መምህራንን በተመለከተ ብዙ ነገሮችን ልንማር እንችላለን።

1. ሐሰተኛ መምህራን ብዙ ጊዜ የመሪዎችን ወይም የቤተክርስቲያኒቱን ስም ለማጥፋት ነው የሚነሣሡት።

ጥያቄ 9፡- ይህ ነገር በቤተክርስቲያንህ ውስጥ እንዴት እንደተከሰተ ግለጽ።

2. ብዙ ጊዜም የሐሰተኛ መምህራን የሚነሡት ከክርስቲያኖች መካከል ነው እንጂ፥ ክርስቲያን አይደለንም ብለው ከሚሉት ሰዎች ውስጥ አይደለም።

3. ሐሰተኛ መምህራን ልክ እንደ ተኩላ ለማፍረስ ነው እንጂ ለመገንባት አይፈልጉም።

4. ሐሰተኛ መምህራን ልክ እውነቱን ማጣመሙ ይቀናቸዋል። ታዲያ ክርስቲያኖችን ለውድቀት የሚያበቃው ከእውነቱ ጋር አብሮ የተቀመመው ሐሰተኛ ትምህርት ነው እንጂ ለብቻው ሐሰተኛ ትምህርት አይደለም። ልዩነቱንም ልናውቅ የምንችለው፤ እውነቱን ስናውቅ ብቻ ነው። ሐሰተኛ ትምህርት በቤተክርስቲያናችን እንዳይሰፋፋ ማድረግ የምንችለው፥ አባላቶቻችንን እውነቱን በግልጽ ስናስተምራቸው ነው።

ጥያቄ 10፡- ሀ) በቤተክርስቲያህ ላይ ጉዳት በማድረስ ላይ ያሉት አንዳንድ የሐሰት ትምህርቶች ምን ምንድናቸው? ለ) ሰዎች በእነዚህ ትምህርቶች ተሰናክለው እንዳይወድቁ ቤተክርስቲያንህ ምን እያደረገች ነው?

5. ሐሰተኛ መምህራን ለመንጠቅ የሚፈልጉት ክርስቲያን የሆኑትን ነው እንጂ፥ ያልዳኑትን ሰዎች አይደሉም። በተለይም በጣም ትኩረት የሚያደርጉት ከሌላ ቤተክርስቲያን በመጡት ላይ ነው።

አንድ ቤተክርስቲያን እራስዋን ከሐሰተኛ ትምህርት መከላከል የምትችለው እንዴት ነው? ጳውሎስ ትልቁን የሥራ ጫና የሚጥለው በቤተክርስቲያን መሪዎች ላይ ነው። አንደኛ፥ ጳውሎስ መሪዎችን ለራሳቸው ጥንቃቄ እንዲያደርጉ ያስጠነቅቃቸዋል። አንድ መሪ በሐሰተኛ ትምህርት ከተጠመደ፥ ብዙዎችን ከራሱ ጋር

አብሮ ይሆ ይሄዳል። ስለዚህም እንደ መሪ፥ እውነቱን በደንብ ማወቅና እራሳችንን ከሐሰት ትምህርት መጠበቅ አለብን።

ሁለተኛ፥ አንድ እረኛ ከብቶቹን እንደሚጠብቅ ሁሉ መሪዎቹም አማኞቹን እንዲጠብቁ አደራ ይሰጣቸዋል። ይህም፥ አማኞች ስለሚያስፈልጋቸው ነገር ማሰብ አለባቸው ማለት ነው። በተለይም ከሐሰተኛ መምህራን ሊጠብቋቸው ይገባል።

በመጨረሻ ጳውሎስ ያድናቸው ዘንድ በቅዱሳንም ሁሉ መካከል ርስትን ይሰጣቸው ዘንድ ለሚችል ለእግዚአብሔርና ለፀጋው ቃል አሳልፎ አደራ ይሰጣቸዋል።

ጳውሎስ ለኤፌሶን ሽማግሌዎች አማኞችን የመምራቱንና የመጠበቁን አደራ ከሰጣቸው በኋላ፥ አብረው ተንበርክከው ይጸልያሉ። ከዚያም ጳውሎስ ካሁን ወዲህ አንገናኝም ብሏቸው ስለነበር፥ ሲሰናበቱት በጣም አለቀሱ።

የጳውሎስ ምኞት የእግዚአብሔርን የፀጋ ወንጌል እግዚአብሔር እንደላከው ለአይሁዳውያንና ለአሕዛብ ሰብኮ ሩጫውን መጨረስ ነው። ይህንንም ሥራ ለመጨረስ ሲል፥ በደግስቶ መንገድ ከተቀየረበት ጊዜ አንሥቶ እራሱን ሙሉ በሙሉ ለጌታ አሳልፎ ሰጥቷል። ይህም ነገር ነበር ጳውሎስን በድብደባው፥ በተቃውሞው፥ በሐሰት ክሶች ውስጥና በወኅኒ ቤት መግባት ውስጥ እንዲሁም ለቤተክርስቲያን ከነበረው ሐሳብ ውስጥ በሙሉ ጸንቶ እንዲቆም ያደረገው።

ጥያቄ 11፡- ለክርስቶስ ሕይወትህን የሰጠህበት አኳኋን ከዚህ ጋር የሚመሳሰለው ወይም የሚለያየው እንዴት ነው?

ጳውሎስ ለቤተክርስቲያን የነበረው ፍቅር አንድ አባት ለልጁ እንደሚኖረው ዓይነት ነው። ችግርና አደጋ እንደሚያጋጥማቸው እያወቀ ጥሏቸው መሄዱ ከባድ ነው፤ ሆኖም ሌሎች የመሪነቱን ቦታ የሚይዙበት ጊዜ ደርሶ ነበር።

ጥያቄ 12፡- ክርስቲያን መሪዎች የተሻለ ሥልጠና ለተሰጣቸው ሰዎች የመሪነታቸውን ቦታ የሚያስረክቡበት ጊዜ ይመጣል። ታዲያ ቅድሚያ ለቤተክርስቲያኒቱ ደኅንነት በመስጠት ይህንን ለማድረግ ዝግጁ ነህን?

ሁለተኛ ቀን፡- የሐዋርያት ሥራ 21፡ 1-16

በሦስተኛ ሚሲዮናዊ ጉዞው ማገባደጃ ላይም የጳውሎስ አገልግሎት ወደ ፍጻሜው ተቃረበ። ካሁን ወዲህም የተመሠረቱትን ቤተክርስቲያኖች የሚያስታውሳቸው በጸሎቱ ብቻ ነው። የየቤተክርስቲያናቸን ምዕመናችና ሽማግሌዎች መሰናበቱም ለጳውሎስ በጣም ከብዶበት ነበር። ታዲያ መከራና እስራት ይጠብቅሃል ቢባልም፥ ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም ይሄድ ዘንድ በመንፈስ ቅዱስ ተገድዶ ነበር።

የሐዋርያት ሥራ 21፡ 1-16 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 13፡- ሀ) የጳውሎስን ሦስተኛ ሚሲዮናዊ ጉዞ በሚያሳየው ካርታ ላይ ወደ ኢየሩሳሌም ሲመለስ የሄደበትን መንገድ በእርሳስ አመልክት። ከዚህ በፊት በሦስት ጉዞዎች ያስጎበኛቸውን የትኞቹን አገሮች ነው በዚህ

የመልስ ጉዞ ላይ የነበኘው? በዝርዝር ጻፋቸው። ለ) ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም እንዳይሄድ ለለመኑት ሰዎች የሰጠው መልስ ምንድነው? ሐ) ጳውሎስ ለመሞት ዝግጁ ነኝ ያለው ለምንድነው.

ጳውሎስና አብረውት የነበሩት ሰዎች የኤፌሶን ሽማግሌዎችን ተሰናብተው በመርከብ ወደ ኢየሩሳሌም ጉዞአቸውን ይጀምራሉ። በመጀመሪያም ወደ ቆስ፥ ከዚያም በማግሥቱ ወደ ሩድ ይሄዳሉ። በመቀጠልም ወደ ጳጥራ ይሄዱና ፊንቄ ድረስ በሚወስዳቸው መርከብ ይሳፈራሉ። ከዚህም በኋላ ቆጵሮስን በስተግራቸው በመተው ወደ ሶርያ ያልፉና መርከቧ ጭነቷን በጢሮን ታራግፋለች። ጳውሎስናጓደኞቹም በዚያ ክርስቲያኖችን ያገኙና ለሰባት ቀን ያህል ይቆያሉ። ይህቺ ቤተክርስቲያንም የተመሠረተችው ክርስቲያኖች በእስጢፋኖስ ሞት ምክንያት በተበታተኑ ጊዜ ነው (ሐዋ. 11፡ 19)።

በጢሮን አንዳንድ ደቀመዛሙርት በመንፈስ ቅዱስ ተነግሯቸው ጳውሎስን ወደ ኢየሩሳሌም እንዳትሄድ ይሉታል። ሌሎቹም አማኞች ይህን ሲሰሙ ጳውሎስን ወደ ኢየሩሳሌም እንዳይሄድ ይለምኑታል። ጳውሎስ ግን በጣም መሄድ ይፈልግ ስለነበር ጊዜያቸውን እንደፈጸሙ ቶሎ ብሎ ተነሥቶ ወደ አካ ይሄዳል። በዚህም ሥፍራ ለወንድሞች ሰላምታ ካቀረቡ በኋላ፥ ለአንድ ቀን ይቆያሉ፤ ከዚያም የመርከብ ጉዞአቸውን ወደሚያገባድዱበት ወደ ቂሣሪያ ይሄዳሉ።

በቂሣሪያም ሳሉ አርፈውበት የነበረው የወንጌላዊው የፊሊጶስ ቤት ነው። እንደምታስታውሰውም፥ በኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን ውስጥ እንዲያገለግሉ ከተመረጡት ሰባት ሰዎች መካከል አንዱ ፊሊጶስ ነበር (ሐዋ. 6፡ 3)። ወንጌልን ለሳምራውያን ያሰማና ኢትዮጵያዊውን ጃንደረባ ወደ ጌታ ያመጣ ይህ ሰው ነው። በቂሣሪያም ሲኖር ሃያ ዓመት ይሆናል፤ በዚህም ጊዜ ውስጥ ትንቢት የሚናገሩ አራት ደናግል ሴት ልጆችን አፍርቷል። እነዚህም ልጆች ከአጋቢአብሔር የሚላከውን መልእክት ለሕዝቡ ያሰሙ ነበር። ከእነዚህም መልእክቶች ውስጥ የወደፊቱ ሁኔታ የሚነገርባቸው ትንቢቶች ይገኙባቸዋል።

ጥያቄ 14፡-ይህ ክፍል ሴቶች በቤተክርስቲያን ውስጥ የመሥራት ችሎታ የሚናገረው ነገር ምንድነው?

ጳውሎስና ከእሱ ጋር የነበሩት በሙሉ በቂሣሪያ ሳሉ፥ አንድ ነቢይ ከይሁዳ ወደ እነርሱ ይመጣል። በሐዋርያት ሥራ 11፡ 27 ላይም አጋቦስ በ46 ዓ.ም ላይ ረሃብ እንደሚኖር ተንብዮአል። አሁን ደግሞ አይሁዳውያን ጳውሎስን አስረውት ከአሕዛብ እጅ አሳልፈው እንደሚሠጡት ይናገራል። ይህም እንዴት እንደሚሆን አጋቦስ የገለጸው እጁንና እግሩን በጳውሎስ መታጠቂያ በማሰር ነው። ታዲያ ይህንን ነገር በዚያ የነበሩት በሙሉ ሲሰሙ ጳውሎስን እንዳይሄድ ይለምኑታል።

ጥያቄ 15፡- መንፈስ ቅዱስ በተደጋጋሚ ጳውሎስን በኢየሩሳሌም ያጋጥመው ስለነበረው እሥር ያስጠነቅቀው የነበረው ለምን ይመስልሃል?

ጳውሎስ ብዙ መዳጆቹ እንዲቀር ቢለምኑት ስለእሱም ትንቢት ሲነገር ከኢየሩሳሌም በጭራሽ ሊያስቀሩት አልቻሉም። መንፈስ ቅዱስም በተደጋጋሚ ለምን እንደዚህ ያስጠነቀቀው እንደነበር አናውቅም። ሆኖም፥ አንዳንድ ሰዎች ጳውሎስ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጪ ወጥቶ ተገቢ ያልሆኑ አመታትን በእሥር ቤት ውስጥ አሳልፏል ብለው ይገምታሉ። ይህም እውነት ከሆነ፥ እግዚአብሔር ሁኔታዎቹን በቁጥጥር ሥር በማድረግ በዚህ ጊዜ ውስጥ ለአሕዛብ ገዥዎች እንዲመሰክር አድርጓል። የጳውሎስም መልስ «እያለቀሳችሁ ልቤንም እየሰበራችሁ ምን ማድረጋችሁ ነው? እኔ ስለ ጌታ ኢየሱስ ስም በኢየሩሳሌም ለመሞት እንኳ ተሰናድቼአለሁ እንጂ ለእስራት ብቻ አይደለም» የሚል ነው።

ደቀመዛሙርቱም ጳውሎስን ከመሄድ ሊገቱት ባለመቻላቸው ጳውሎስና አብረውት የመጡት ሰዎች ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ ይዘጋጃሉ። ከዚያም ወደ ቀድሞው የቆጵሮስ ደቀመዝሙር ወደ ምናሶን ቤት ሄደው ያድራሉ።

ጥያቄ 16፡-ጳውሎስ በሄደበት ቦታ ሁሉ ትታሠራለህ የሚል ማስጠንቀቂያ እየተሰጠው፥ ወደ ኢየሩሳሌም የሄደው ለምን ይመስልሃል?

አጋቦስ ለጳውሎስ የነገረው ስለ መታሠሩ ነው እንጂ፥ እትሂድ ብሎ አልተናገረውም። ጳውሎስ ደግሞ ይህን ጉዞ ሊጀምር ካሰበበት ጊዜ ጀምሮ ምን እንደሚያጋጥመው ያውቅ ነበር፤ ሆኖም አንዴ ልሂድ ብሎ ቆርጦ በመነሣቱ ይህን ሐሳቡን አንዳች ነገር እንዳይደናቀፍበት አድርጓል። በተጨማሪም በተደጋጋሚ ማስጠንቀቂያ ቢሰጠውም፥ መንፈስ ቅዱስ በሚመራኝ መንገድ ነው የምሄደው ብሎ ያምን ነበር።

ጥያቄ 17፡-ሰዎች ወይም አንዳንድ ችግሮች ከእግዚአብሔር ፈቃድ ውጪ እንዲያደርጉህ እራስህን ለእነዚህ ነገሮች አሳልፈህ ትሰጣለህን?

ሦስተኛ ቀን፡- የሐዋርያት ሥራ 21፡ 17-27

ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም በሚሄድበት ወቅት መርከቧ በቆመችበት ሥፍራ ሁሉ ከክርስቲያኖች ጋር ይገናኝ ነበር። እስከዚህን ጊዜድረስም፥ ክርስትና ከአይሁድ ሃይማኖት እንደ አንድ ክፍል ነበር የሚቆጠረው። ጳውሎስም አይሁዳውያንን እንዳያሰናክላቸው በግለት ከአይሁዳውያን ጋር እንደ አይሁዳዊ ይሆን ነበር (1ቆሮ. 9፡ 20-21)። ወንጌሉንም ለእነዚህ ሰዎች ሲሰብክ ለእነርሱ እንዲገባቸው አድርጎ ነበር የሚያቀርበው። ሆኖም አይሁዳውያኖች ደስ እንዲላቸው ብሎ የወንጌሉን መልእክት አይለውጥም ወይም አያዛባም ነበር። በኢየሩሳሌምም፥ በአይሁዳውያንና በአሕዛብ መካከል ተገቢ ያልሆኑ ልዩነቶችን ለማስወገድ ሲል ጳውሎስ ያደርገው የነበረውን ነገር እናያለን።

የሐዋርያት ሥራ 21፡ 17-26 አንብብና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 18፡- ሀ) 1. በኢየሩሳሌም የሚኖሩት ወንድሞች ለጳውሎስ ያደረጉት አቀባበል እንዴት ዓይነት ነው? 2. በነጋታው ጳውሎስ ስለ አገልግሎቱ ሪፖርት ያቀረበው ለእነማን ነው?

ለ) 1. አይሁዳውያን አማኞች ስለ ጳውሎስ ይናገሩ የነበረው ነገር ምንድነው? 2. ያዕቆብና ሽማግሌዎቹ ስለ ጳውሎስ በጣም ያስቡ የነበረው ለምንድነው?

ሐ) ጳውሎስን ምን እንዲያደርግ ነው የጠየቁት? ለምን?

መ) 1. አሕዛብ አማኞች ላይ ከዚህ በፊት የተደነገገው ነገር ምንድነው? 2. ይህ ውሳኔ የተደረገው መቼ ነው? (ሐዋ. 15)

ሠ) ይህ የመንጻት ስለት ለአይሁዳውያኑ ስለ ጳውሎስ የሚገልጽላቸው ነገር ምንድነው.

ጳውሎስ ከእስያ፥ ከመቄዶንያና ከአካይያ ከመጡት ተወካዮች ጋር ኢየሩሳሌም ሲደርስ ያዕቆብና የቤተክርስቲያኒቱ ሽማግሌዎች ሞቅ ያለ አቀባበል አድርገውላቸዋል። በዚያም ጳውሎስ ወንጌሉ በአሕዛቡ ዓለም ውስጥ እንዴት እየተስፋፋ እንዳለ ገለጻ ያደርጋል። እነሱም ለሰሙት ነገር እግዚአብሔርን ያመሰግናሉ። ከዚህም በኋላ የየአብያተ ክርስቲያናቱ ተወካዮች ስጦታቸውን ለኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን ያበረክታሉ (ሉቃስ ይህንን ነገር እስከ ሐዋርያት ሥራ 23፡ 7 ድረስ አይጠቅሰውም)።

በኢየሩሳሌም የነበሩ መሪዎች በጣም ችግር ላይ ይወድቃሉ። ከብዙ ዓመታት በፊትም፥ ከጳውሎስ የመጀመሪያ ሚሲዮናዊ ጉዞ በኋላ፥ አሕዛብ ለመዳን የሙሴን ሕግ መጠበቅ ወይም መገረዝ የለባቸውም ብለው ወስነው ነበር። ሆኖም ብዙዎቹ ወግ አጥባቂና አይሁዳዊ ክርስቲያኖች በዚህ ውሳኔ አልተስማሙም ነበር። በዚህም መሠረት በጳውሎስ ጉዞዎች ላይ በሙሉ ክርስቲያኖች ነን የሚሉ አይሁዳውያን ጳውሎስን ለመከተል አሕዛብ የሙሴን ሕግ መጠበቅ አለባችሁ ብለው ያስተምሩ ነበር። በተጨማሪም እነዚህ አይሁዳውያን በኢየሩሳሌም ይኖሩ በነበሩት ክርስቲያኖች መካከል የጳውሎስን ምስክርነት የሚያጎድፍ ወሬዎች ያወሩ ነበር።

ምንም እንኳ ሽማግሌዎቹ የጳውሎስን አገልግሎት ቢደግፉም፥ የአይሁድ ክርስቲያኖች ያስነሡበት ተቃውሞ በጣም አሳስቧቸው ነበር። እነዚህ አይሁዳውያን በምድራቸውና በባህላቸው ይኮሩ የነበሩ ናቸው። በዚህም መሠረት አንዳንዶች የኢየሩሳሌሙ ጉባዔ አሕዛብ አይገረዙ ብሎ ባስተላለፈው ውሳኔ ጳውሎስ አልተደሰተም ብለው ያወሩ ነበር። ከዚህም ጋር አስታከው፥ ጳውሎስ አይሁዳውያንን የሙሴን ሕግ መጠበቁ፥ መገረዙና ሌሎች ባህሎችን መጠበቁ አስፈላጊ አይደለም ብሎ ያስተምራል ብለው ይናገሩ ነበር። ጳውሎስ ግን በጭራሽ እንዲህ ብሎ አላስተማረም።

ጥያቄ19፡- ሀ) ሐሰተኛ ወሬዎች የአንድን ሰው ምሥክርነት ሲያጎድፉ ወይም በቤተክርስቲያን ላይ ችግር ሲፈጥሩ ያየኸው እንዴት ነው? ለ) በቤተክርስቲያን ላይ የሚፈጥረው ችግር ምን ዓይነት ነው? ሐ) እውነቱን ለማወቅና ብሎም ወሬውን ለመግታት ስትል ያደረግኸው ነገር ምንድነው?

ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም ሲገባ፥ በአይሁዳውያኑ ክርስቲያኖች እና በጳውሎስ መካከል ግጭት እንደሚኖር ሽማግሌዎቹ ያውቁ ነበር። ስለዚህም ጳውሎስ ለአይሁድ ባህል ተገዢ መሆኑን የሚያረጋግጥ አንድ ነገር እናድርግ ብለው ያቅዳሉ። በዚህም መሠረት ወደ ቤተመቅደስ ገብተው የሚነጹ አራት ክርስቲያኖች ነበሩ። ምናልባትም እነዚህ ሰዎች የናዝራዊ ስለት ነው የተሳሉት። ይህ ስለት፥ አንድን ሰው ለተወሰነ ጊዜ ለእግዚአብሔር አገልግሎት የተለየ እንዲሆን የሚደረግበት ነው (ይህን ስለት ለማድረግ መሟላት ያለባቸውን ነገሮች በኦሪት ዘኍልቁ 6፡ 1-24 ላይ ተመልከት)። ለምን እነዚህ ሰዎች ይህን ስለት እንደገቡም አልተጠቀሰም። ሆኖም የስለታቸው ጊዜ ከመፈጸሙ በፊት ሳይረክሱ አልቀረም (ምናልባትም በድን የሆነ ነገር በመንካት ይሆናል)።

ጳውሎስ የአይሁድን ባህል የሚከተሉትን አይሁዳዊ ክርስቲያኖችን እንደማይቃወም ለማረጋገጥ ጳውሎስ ከአራቱ ሰዎች ጋር እንዲነጻ ይጠየቃል። የእነዚህንም ሰዎች ወጪ (በዚህ የስለት ጊዜ ውስጥ መርከስ የሚያስወጣው ወጪ በጣም ብዙ ነበር) ይሸፍን የነበረው እሱ ነበር። ይህ የመንጻቱ ጊዜ ሲያልቅም፥ ለእያንዳንዱ ሰው መስዋዕት ይቀርብ ነበር።

ጳውሎስ በግልጽ ከሕግ በታች አይደለሁም ብሎ ያስተምር ነበር። ይህንንም ሲል፥ ከእግዚአብሔር ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት እንዲኖረኝ የግድ የብሉይ ኪዳንን ሥርዓተ ሕግ መከተል የለብኝም ማለቱ ነው። አትገደል፥ አትሰረቅ፥ ዝሙት አትፈጽም ወዘተ ... የሚሉትን የግብረ ገብ ሕግጋት ግን ይጠብቅ ነበር። ስለዚህም የአይሁዳውያኑ እነዚህን ሕግጋት መጠበቅ፥ ደኅንነትን ለማግኘት ወይም እሕዛብን ለማስገደድ ተብሎ እስካልሆነ ድረስ ምንም ስሕተት የለበትም። አንድ ኃጢአተኛ ኢየሱስ ስለ እርሱ እንደሞተ ካመነ፥ የእግዚአብሔር ስጦታ የሆነውን ደኅንነትን ያገኛል ማለት ነው። በዚህም መሠረት የብሉይ ኪዳንን ሕግ እንዲጠብቅ መደረጉ ለደኅንነት የሚጨምርለት ወይም የሚቀንስበት ነገር ባለመኖሩ፥ ጳውሎስ ሽማግሌዎቹ ላቀረቡለት ጥያቄ አዎንታዊ መልስ ይሰጣል። በ1ቆሮ. 9፡ 20 ላይም «ከሕግ በታች ያሉትን እጠቅም ዘንድ፥ እኔ ራሴ ከሕግ በታች ሳልሆን፥ ከሕግ በታች ላሉት ከሕግ በታች እንዳለሁ ሆንሁ» ብሎ ጽፏል።

ጥያቄ 20፡ - ሀ) በቤተክርስቲያን ውስጥ በሥልጣን ላይ ላሉ ሰዎች መታዘዝ እንዳለብን የሚያሳይ ከዚህ ሥፍራ ልንቀስመው የሚገባን ትምህርት ምንድነው? ለ) ከዚህ በፊት ወንጌሉ እንዲስፋፋ ወይም ሰላም እንዲኖር ሲባል አኗኗራችንን እንድንለውጥ የሚያደርጉ ሰዎችን በተመለከተ፥ ሊከተሉት የሚገባቸው መመሪያ ምንድነው? ይህ ነገር ቤተክርስቲያንህ ውስጥ ባሉ ሰዎች ዘንድ እንዴት እንደሚሠራ አንዳንድ ሁኔታዎችን እንደምግሌ ጥቀስ።

ጳውሎስ ለመሥዋዕት የሚያስፈልጋቸውን ወጪ ለአራቱ አይሁዳዊ ክርስቲያኖች ይከፍላል። የኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን መሪዎች ይህ ድርጊት ጳውሎስ ለሕጉ ታማኝ እንደሆነ ለአይሁዳውያን ያሳያቸዋል ብለው ገምተው ነበር። ጳውሎስም እኔ ለክርስቶስ

ታማኝ ነኝ ብሎ ጣጣ ሳያበዛ ሽማግሌዎቹ እንዳዘዙት ያደርጋል። በዚህም መሠረት አብሮ ከሰዎቹ ጋር ሄዶ እራሱን ያነጻል። ከዚህም በኋላ ወደ ቤተመቅደስ በመሄድ የመንጻታቸው ጊዜ መቼ እንደሚገባደድና እያንዳንዱ መቼ መሥዋዕት እንደሚያቀርቡ ያሳውቃል።

ጥያቄ 21፡- 1ቆሮ. 9፡ 20-23 እና 10፡ 32-33 አንብብ። እነዚህ ጥቅሶች በሌሎች ያለህን አመልካከት ሊለውጡት የሚችሉት እንዴት ነው?

የሌሎችን ሰዎች እምነት በጥሞና መገንዘብ ይኖርብናል፤ ሆኖም ይህንን ስናደርግ እምነታችን ላይ አንዳች የሆነ ለውጥ እንዳያመጣ መጠንቀቅ ይኖርብናል። ሰዎችን ደስ ማሰኘቱም ለእግዚአብሔር ቃል ከመታዘዙ መቅደም የለበትም።

አራተኛ ቀን፡- የሐዋርያት ሥራ 21፡ 27-40

ጳውሎስ በኢየሩሳሌም መከራና ችግር ያጋጥመሃል ተብሎ በተሰጡት ማስጠንቀቂያዎችም መሠረት፥ በእሱ ላይ ተቃውሞቹ መጽናት ይጀምራሉ። የቤተክርስቲያኒቷ ሽማግሌዎች እግዚአብሔር በጳውሎስ በኩል በሠራው ሥራ ደስ ይሰኛሉ። ሆኖም፥ ክርስቲያን በሆኑትና ባልሆኑት አይሁዳውያን ዘንድ በጳውሎስ ላይ የነበረውንም ጥላቻ ያውቁ ነበር። ስለዚህም ለጳውሎስ በማሰብና ሰላምን ለማውረድ ሲሉ ከሌሎች አራት አይሁዳውያን ጋር የመንጻቱ ሥርዓት ውስጥ እንዲያልፍ ያደርጉታል። ጳውሎስም ይህንን ነገር በአሕዛብ ፊት መፈጸሙ በአይሁዳውያን ዘንድ ተቀባይነት ያስገኝለታል፤ ለአይሁድ ሕግም ታማኝ መኖኑን ያረጋግጥለታል ብለው ይገምቱ ነበር። ታዲያ ይህም ቢሆን፥ የአንዳንዶቹን ክርስቲያኖች አእምሮ ለውጦ ይሆናል እንጂ ሙሉ በሙሉ ወግ አጥባቂ የነበሩትን አይሁዳውያን አላሳመነም ነበር።

አንዳንድ ጊዜ፥ አንድ ችግር ለመግታት የሚደረግ ሙከራ የባሰ ችግርን ያስከትላል። ጳውሎስ የሽማግሌዎቹን ትዕዛዝ ፈጽሟል፤ ሆኖም ይህንን በማድረጉ ለጳውሎስ ያስገኘለት ጥቅም እንዳለ የሚገልጽ አንድ ማስረጃ የለም። አሁን ቀጥሎ እንደምናየውም፥ በኢየሩሳሌም ውስጥ በእሱ ላይ የተነሣው ተቃውሞ የሚነሣው ወደ ቤተመቅደስ ቢሄድ ነው።

የሐዋርያት ሥራ 21፡ 27-40 አንብብና የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልስ።

ጥያቄ 22፡- ሀ) 1. በጳውሎስ ላይ ተቃውሞውን የቀሰቀሱት እነማን ናቸው? 2. በጳውሎስ ላይ የቀረቡት ክሶች ምን ምንድናቸው? 3. ጥርፊሞስ ማነው?

ለ) 1. ሕዝቡ ጳውሎስን ምን አደረገው? 2. ከሕዝቡ እጅ ጳውሎስን ያዳነው ማነው? 3. ጳውሎስ ማን መሰላቸው? 4. ጳውሎስን ወዴት ወሰዱት?

ሐ) 1. ጳውሎስ ሻለቃውን ምን ብሎ ነው የጠየቀው? 2. ሻለቃው ጳውሎስ ማንን ነበር የመሰለው? 3. ጳውሎስ ለሕዝቡ ንግግር ያደረገው በምን ቋንቋ ነው?

የመንጻቱ ጊዜ ሊገባደድ አንድ ቀን ሲቀረው ጳውሎስ ለአምልኮ ወደ ቤተመቅደስ ሄዶ ነበር። አብረውትም ሌሎች አይሁዳውያን ነበሩ። ከእነዚህም ሰዎች መካከል

በኤፌሶን ከተማ ጥሮፊሞስ ከተባለ ሰው ያዩት ከእስያ የመጡ አይሁዳውያን ነበሩ። በዚህ ጊዜ ውስጥም በኢየሩሳሌም የነበሩ አይሁዳውያን የነበራቸውን ስሜት ለመገንዘብ ስንል የቤተመቅደሱን አቀማመጥ ማወቅ ይናርብናል። ስለዚህም የቤተመቅደሱን አቀማመጥ የሚያሳየውን ሥዕል ተመልከት።

ቤተመቅደስ መሠዊያ የወንዶች መሰብሰቢያ የሴቶች መሰብሰቢያ የእሕዛብ መሰብሰቢያ

በጳውሎስ ጊዜ ቤተመቅደሱ በጣም ሰፊ በሆነ ግቢ ውስጥ የተሠራ ነበር። በዚህ ግቢ ዙሪያ ትልቅ ግንብ አለ፤ በውስጡም አንድ ትልቅ መሰብሰቢያ ቦታ አለ። ይህም የእሕዛብ መሰብሰቢያ ነው። ይህን ዓይነቱንም ስያሜ የተሰጠው እሕዛብ መሄድ የሚችሉት እስከዚህ ክልል ድረስ ብቻ በመሆኑ ነው። ቤተመቅደሱ ያለበትም አንድ በትንሹ የተከለለ ሥፍራ አለ። በዚህም ሥፍራ ሁለት መሰብሰቢያ ቦታዎች አሉ። እነዚህም የሴቶችና የወንዶች መሰብሰቢያ ናቸው። ከእሕዛብ ወገን የሆኑ ሁሉም ወደ እነዚህ ቦታዎች መግባት አይፈቀድላቸውም ነበር። ውስጠኛውን ግቢ ከእሕዛቡ መሰብሰቢያ በሚለየው በር ላይም አሕዛብ ወደ ውስጥ እንዳይገቡ የሚያስጠነቀቁ ግስታወቂያዎች ነበሩ። «ወደ እስራኤላውያን መሰብሰቢያ» የገባ ከአሕዛብ ወገን የሆነ ግንኛውም ሰው በሞት እንደሚቀጣ የሚጠቅሱ በላቲንና በግሪክ ቋንቋ የተጻፉ ግስታወቂያዎችም ነበሩ።

ምናልባት ጳውሎስ ጥሮፊሞስን ወደ አሕዛብ መሰብሰቢያ ይዞት ሲገባ ሳይታይ አልቀረም። በቤተመቅደስም ውስጥ ለበዓል ሐምሳ ወደ ኢየሩሳሌም የመጡ በእስያ ነዋሪ የነበሩ አይሁዳውያን ነበሩ። ጳውሎስንም ከብዙ ሰዎች ጋር በቤተመቅደስ ውስጥ ሲያዩት፥ ወዲያውኑ ወደ ውስጠኛው ግቢ አሕዛብን ይዞ ገብቶአል ብለው ይገምታሉ። በመቀጠልም፥ አሕዛብ ወደ ውስጠኛው ግቢ ገብተዋል ብለው ይጮሃሉ። ለዚህም ድርጊት የወቀሱት ጳውሎስን ነው። ከዚህም ሌላ፥ በሮማው መንግሥት ወደሚገዙት ወደተለያዩ ሥፍራዎች በመሄድ ሕዝቡን የሚቃወሙ ትምህርቶችን ያስተምራል ብለው ተቃውመውታል። በዚህን ጊዜም፥ ከተማው ይታወክና ሕዝቡ ጳውሎስን ለመግደል ይነሣል።

ሕዝቡም ጳውሎስን ይዘው ከመቅደስ ውጭ ይጎትቱታል። ከቤተመቅደሱም ጎን፥ የሮም ወታደሮች የሚኖሩባት ክፍል ሮር ይገኛል። የዚህም ጭፍራ ሻለቃ፥ ከተማዋ እንደታወከች ይሰማል። በዚህም ጊዜ ወታደሮችንና መቶ አለቆችን ይዞ ወደ ሕዝቡ ይወጣል። ሕዝቡም ሻለቃውን ሲያይ፥ ጳውሎስን መደብደቡን ያቆማል፤ ሻለቃውም ጳውሎስን በሰንሰለት ያስረዋል። እርግጠኛውን ክስ ከጫጫታው የተነሣ ሊያውቅ ባለመቻሉም፥ ወደ ወታደሮቹ ሠፈር ይዘውት እንዲሄዱ ያደርጋሉ። ሕዝቡም በጣም ይጋፉ ስለነበር፥ ጳውሎስን ተሸክመውት ነበር የሄዱት።

ወደ ሰፈሩም እንደተቃረቡ፥ ጳውሎስ ሻለቃውን በግሪክ ቋንቋ፥ «አንድ ነገር ብነግርህ ትፈቅዳለህ?» ብሎ ይጠይቀዋል። ሻለቃውም፥ አራት ሺህ ያህል ነፍስ ገዳዮችን ያሸፈተ የግብፅ ሰው አድርጎ ይቆጥረው ስለነበረም በግሪክ ቋንቋ ሲናገር ይገርመዋል። ይህ የግብፅ ሰው እንደ አደገኛ ወንጀለኛ ይታደን የነበረ ሰው ነው።

ጳውሎስም አይሁዳዊ መሆኑን ሲናገር ለሕዝቡ ንግግር እንዲያደርግ ይፈቅድለታል። ሕዝቡም፥ ጳውሎስ በዕብራይስጥ ቋንቋ መናገር ሲጀምር ጸጥ ብሎ ይሰማው ነበር።

ለጳውሎስ ከራሱ ሕልውና ይበልጥ ለጠላቶቹ ስለ ክርስቶስ መመስከሩ ትልቁን ሥፍራ ይይዝ ነበር። እግዚአብሔርም በዚህ አደገኛ ሕዝብ ፊት መናገር የሚችልበትን ድፍረት ይሰጠዋል። በሚቀጥለው ሳምንትም ጳውሎስ ያቀረበውን መልእክት እናያለን።

ጥያቄ 23፡- ይህ ሁኔታ ለክርስቶስ ስላለው ቁርጠኛ አቋም የሚገልጽልን ነገር ምንድነው?

ጥያቄ 24፡- የጳውሎስንና ኢየሱስ ክርስቶስን እንዴት እንዳደረጓቸው አነፃፅር። ተመሳሳይ የሆኑትንም ነገሮች በዝርዝር ጻፍ።

አምስተኛ ቀን፡- ክለሳ

የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልስና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

1. ጳውሎስ የየአብያተ ክርስቲያናቱን ሽማግሌዎች እግረ መንገዱን ሲሰናበት፥ ምን ዓይነት ተልእኮና ማስጠንቀቂያ ነው የሰጣቸው? ለምናስተምራቸው ሰዎች ስላለን ኃላፊነትስ እኛን የሚያስተምረን ነገር ምንድነው?

2. ሀ) ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም አልሄድም ብሎ ጥርጣሬ ውስጥ ገብቶ ነበርን? ለ) ወደዚያ ለመሄድ ያነሣሣው ነገር ምንድነው? ሐ) እንዳይሄድ ለማድረግ የሞከሩት እነማን ናቸው?

3. ምንም እንኳ ከሕግ በታች ባይሆንም ጳውሎስ እንዴት በመንጻቱ ሥርዓት ለማለፍ ፈቃደኛ ሊሆን እንደቻለ አብራራ።

4. ሀ) በጳውሎስ ላይ ተቃውሞ የተነሣው እንዴት ነው? ለ) ክሳቸውና ድርጊታቸው ሕጋዊ ነበርን?

5. ያዕቆብና ሽማግሌዎች ጳውሎስን ፊት ለፊቱ ተደቅኖበት ከነበረው ችግር ለማውጣት ሲሉ የረዱት እንዴት ነው?

የመወያያ ጥያቄዎችን በመመልከት ለሳምንታዊው ስብሰባ ተዘጋጅ።

ሳምንታዊው ስብሰባ

1. የአምልኮ ጊዜ
2. የጸሎት ጊዜ
3. ክለሳ
4. ውይይት፡-

ሀ) 1. አንድ ጥሩ የቤተክርስቲያን መሪ መመሪያው ሊሆኑት የሚገባውን ነገሮች ጳውሎስ ለኤፌሶን ቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች በሰጠው መልእክት ላይ በመመርኮዝ ዘርዝራቸው። 2. እነዚህ ነገሮች በቤተክርስቲያንህ መሪዎች ውስጥ የሚታዩት እንዴት ነው? 3. ጠንከር የሚሉበት በየትኛው ቦታዎች ነው? ደከም የሚሉትስ?

4. አንድ ጥሩ መሪ ምን ዓይነት መሆን እንዳለበት ካለን ልማዳዊ አመለካከት ጋር የጳውሎስ መልእክት የሚወዳደረው እንዴት ነው?

ለ) 1. ጳውሎስ ለኤፌሶን ሽማግሌዎች ካቀረበው መልእክት ስለ ሐሰተኛ መምህራን የምንማረው ነገር ምንድን ነው? 2. ቤተክርስቲያንህን በመጉዳት ላይ ያሉ እንዳንድ የሐሰት ትምህርቶች ምን ምንድን ናቸው? 3. ለኤፌሶን ሽማግሌዎች የተሰጠው ማስጠንቀቂያ በቤተክርስቲያንህ ከሚደረገው ነገር ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው? 4. አንተና ሌሎች የቤተክርስቲያን መሪዎች በቤተክርስቲያናችሁ ያሉ ሰዎች በሐሰተኛ ትምህርት እንዳይጠመዱ ማድረግ ያለባችሁ ነገሮች ምን ምንድን ናቸው?

ሐ) ምንም እንኳ እንዳይሄድ ቢነገረውም፥ ማስጠንቀቂያ ቢሰጠውም ጳውሎስን ወደ ኢየሩሳሌም እንዲሄድ ያደረገው የጳውሎስ ባሕሪ ምን ነበር?

መ) የእግዚአብሔር ፈቃድ ሁሉን ነገር ቀጥተኛ በሆነ መንገድ ያለምንም ችግር የሚያስፈጽም ሁኔታ ነውን? ካልሆነስ የእጊዘብሔር ፈቃድ ውስጥ መሆናችንን የምናውቀው እንዴት ነው?

ሠ) ለእግዚአብሔር ታዛዥ አለመሆናችን የአንድን ሰው ታዛዥነት ሊያሰናክልበትና በዚያ እንዳይገፋበት ሊያደርገው የሚችለው እንዴት ነው?

5. ጸሎት